

BBC

FOCUS 1

Anglicko-slovenský slovníček

 Pearson

FOCUS 1

Anglicko-slovenský slovníček

OBSAH

UNIT 1	3
UNIT 2	7
UNIT 3	11
UNIT 4	16
UNIT 5	20
UNIT 6	24
UNIT 7	28
UNIT 8	33
GRAMATIKA	38
SKÚŠKOVÉ STRATÉGIE	53

VÝSLOVNOSŤ

znak	výslovnosť	príklad	
ɪ	ako slovenské „i“	big	[bɪg] veľký
ʊ	ako slovenské „u“	yellow	[ˈjeləʊ] žltý
ə	neprízvučná hláska, podobná tej, ktorú v slovenčine vyslovíme pri samostatnej výslovnosti „b“, „t“	sister	[ˈsɪstə] sestra
ɜ:	vyslovujeme ako predchádzajúcu, ale dlho	turtle	[ˈtɜ:tl] korytnačka
æ	otvorené „e“ (ústa otvorené ako na „a“, ale vyslovíme „e“)	dad	[dæd] otec
:	predlžujeme samohlásku	two	[tu:] dva
w	zaokrúhlime pery ako pri zvuku „o“, ale vyslovíme „v“	white	[waɪt] biely
ŋ	nosová hláska ako pri slovenskom „dedinka“, v angličtine pred „k“ a „g“, ktoré sa obvykle nevyslovia	pink	[pɪŋk] ružový
θ	neznelé „th“ - špička jazyka sa ľahko dotkne horných zubov a vysloví sa „s“	three	[θri:] tri
ð	znelé „th“ - špička jazyka je pri koreni horných zubov a vysloví sa „dz“	this	[ˈðɪs] toto
ɒ	ústa otvoríme na „a“, zaokrúhlime pery a vyslovíme „o“	dog	[dɒg] pes
ʌ	ako slovenské „a“	mum	[mʌm] maminka
ʃ	ako slovenské „š“	fish	[fɪʃ] ryba
tʃ	ako slovenské „č“	chair	[tʃeə] stolička
dʒ	ako slovenské „dž“	juice	[dʒu:s] džús

Hlavný prízvuk sa označuje hornou kolmičkou pred prízvuknou slabikou vtedy, ak sa nejedná o jednoslabičné slovo: cartoon [ka:'tu:n], seven ['sevən], ale sun [san]. Vedľajší prízvuk sa označuje dolnou kolmičkou: kangaroo [,kæŋgə'ru:].

UNIT 1

1.1 Vocabulary 4.1

café	/ˈkæfeɪ/	kaviareň
go for a coffee/a walk	/ˌgəʊ fər ə ˈkɒfi/ ə ˈwɔːk/	ísť na kávu / na prechádzku
go out a lot	/ˌgəʊ aʊt ə ˈlɒt/	chodiť/ísť často von
go out with friends	/ˌgəʊ aʊt wɪð ˈfrendz/	ísť von s priateľmi
go shopping	/ˌgəʊ ˈʃɒpɪŋ/	ísť nakupovať
go to a party	/ˌgəʊ tə ə ˈpɑːti/	ísť na party
go to the cinema/park/ shopping centre	/ˌgəʊ tə ðə ˈsɪnəmə/ˈpɑːk/ ˈʃɒpɪŋ ˈsentə/	ísť do kina/parku/nákupného centra
have a good time/have fun	/ˌhæv ə ˌɡʊd ˈtaɪm/ˌhæv ˈfʌn/	užívať si/zabávať sa / mať sa dobre
have a party	/ˌhæv ə ˈpɑːti/	mať / organizovať párty
listen to music	/ˌlɪsən tə ˈmjuːzɪk/	počúvať hudbu
parents	/ˈpeərənts/	rodičia
play sports	/ˌpleɪ ˈspɔːts/	športovať
play the guitar/piano/drums	/ˌpleɪ ðə ɡɪˈtɑː/ˈpiːənəʊ/ ˈdrʌmz/	hrať na gitaru / klavír / bicie
play video games/chess	/ˌpleɪ ˈvɪdiəʊ ˌɡeɪmz/ˈtʃes/	hrať videohry/šach
read books/magazines/ things on the Internet	/ˌriːd ˈbʊks/ˌmæɡəˈziːnz/θɪŋz ɒn ðɪ ˈɪntənət/	čítať knihy / časopisy / veci na internete
spend time alone	/ˌspend ˌtaɪm əˈləʊn/	tráviť čas sám, osamote
spend time at home/in my room	/ˌspend ˌtaɪm ət ˈhəʊm/ɪn ˌmaɪ ˈruːm/	tráviť čas doma / vo svojej izbe
spend time with family/ friends	/ˌspend ˌtaɪm wɪð ˈfæməli/ ˈfrendz/	tráviť čas s rodinou / priateľmi
talk about books/films/sport/ people	/ˌtɔːk ə baʊt ˈbʊks/ˈfɪlmz/ˈspɔːt/ ˈpiːpəl/	hovoríť o knihách/filmoch/ športe/ľuďoch
visit my family/friends	/ˌvɪzɪt maɪ ˈfæməli/ˈfrendz/	navštíviť svoju rodinu / priateľov
watch films/TV/videos	/ˌwɒtʃ ˈfɪlmz/ˌtiː ˈviː/ˈvɪdiəʊz/	sledovať filmy/TV/videá

1.2 Grammar 4.2

always	/ˈɔːl weɪz/	vždy
be late for school	/bi ˌleɪt fə ˈskuːl/	prísť neskoro do školy
best friend	/ˌbest ˈfrend/	najlepší priateľ
brother	/ˈbrʌðə/	brat
cousin	/ˈkʌzən/	sesternica/bratranec
dance class	/ˈdɑːns klaːs/	hodina tanca

go dancing	/ˌgəʊ ˈdɑːnsɪŋ/	ísť tancovať
go rollerblading	/ˌgəʊ ˈrəʊləbleɪdɪŋ/	ísť na kolieskové korčule
grandmother	/'græn,mʌðə/	babička
look for information on the Internet	/'lʊk fər ˌɪnfə'meɪʃən ɒn ði ˈɪntənət/	vyhľadávanie informácií na internete
mother	/'mʌðə/	matka
never	/'nevə/	nikdy
often	/'ɒfən/	často
play a musical instrument	/'pleɪ ə 'mjuːzɪkəl ˈɪnstɾəmənt/	hrať na hudobný nástroj
relax	/'rɪ'læks/	oddychovať, relaxovať
sister	/'sɪstə/	sestra
sometimes	/'sʌmtaɪmz/	niekedy
study	/'stʌdi/	učiť sa, študovať, vzdelávať sa
uncle	/'ʌŋkəl/	strýko
usually	/'juːʒuəli/	zvyčajne
watch sports	/'wɒtʃ 'spɔːts/	sledovať šport

1.3 Listening 4.3

at midnight	/ət 'mɪdnaɪt/	o polnoci
at night	/ət 'naɪt/	v noci
at noon	/ət 'nuːn/	na popoludnie
at the weekend	/ət ðə ˌwiːk'end/	cez víkend
be busy with	/'bi ˈbɪzi wɪð/	byť zaneprázdnený (čím)
believe	/'bɛːlv/	veriť
coach a football team	/'kəʊtʃ ə 'fʊtbɔːl ˌtiːm/	trénovať futbalový tím
exercise	/'eksəsaɪz/	cvičiť
go on the Internet	/ˌgəʊ ɒn ði ˈɪntənət/	ísť na internet
have a job	/'hæv ə 'dʒɒb/	mať prácu
in the afternoon	/'ɪn ði ˌɑːftə'nuːn/	popoludní, poobede
in the evening	/'ɪn ði ˈiːvɪŋ/	večer
in the morning	/'ɪn ðə 'mɔːnɪŋ/	ráno
on a typical weekday	/'ɒn ə ˈtɪpɪkəl ˈwiːkdeɪ/	v typický deň v týždni
on Friday afternoon	/'ɒn ˌfraɪdeɪ ˌɑːftə'nuːn/	v piatok popoludní
on Friday/Saturday	/'ɒn ˌfraɪdeɪ/'sætədeɪ/	v piatok/sobotu
on Saturdays/Sundays	/'ɒn ˌsætədeɪz/ ˌsʌndeɪz/	počas sobôt/nediel, cez soboty/nedele
on Sunday mornings	/'ɒn ˌsʌndeɪ ˈmɔːnɪŋz/	počas nedeľných rán
on TV/the Internet	/'ɒn ˌtiː ˈviː/, ɒn ði ˈɪntənət/	v televízii/na internete

on YouTube/Facebook	/,ɒn 'juːtjuːb/ 'feɪsbʊk/	na YouTube/na Facebooku
post photos	/,pəʊst 'fəʊtəʊz/	uverejniť fotografiu
take photos	/,teɪk 'fəʊtəʊz/	(vy)fotiť
visit different places	/,vɪzɪt,dɪfərənt 'pleɪsɪz/	navštíviť rôzne miesta
weekend job	/,wi:kend 'dʒɒb/	víkendová práca/brigáda
work in a restaurant	/,wɜ:k ɪn ə 'restərɒnt/	pracovať v reštaurácii
1.4 Reading 4.4		
acrobatics class	/,ækroʊ'bætɪks 'klɑ:s/	hodina akrobacie
art lessons	/,ɑ:t 'les ənz/	lekcie umenia, výtvarná výchova
be keen on	/,bi 'ki:n ɒn/	byť zapálený pre (čo)
experimental	/ɪk,sperə'mentl/	experimentálny
fall asleep	/fɔ:l ə'sli:p/	zaspať
get dressed	/,get 'drest/	obliecť sa
get out of bed	/,get aʊt əv 'bed (ɪn ðə 'mɔ:nɪŋ)/	vyliezť z postele
get pizza (from a pizzeria)	/,get 'pi:tʃə (frəm ə ,pi:t-sə'ri:ə)/	dať si pizzu (z pizzerie)
get up (first/early/late)	/,get 'ʌp (fɜ:st/ 'ɜ:li/leɪt)/	vstávať (prvý/skoro/neskoro)
go for a run/swim	/,gəʊ fər ə rʌn/swɪm/	ísť si zabehať /zaplávať
go to bed	/,gəʊ tə 'bed/	ísť do postele / spať
go to museums	/,gəʊ tə mju'zi:əmz/	chodiť do múzeí
go to the gym	/,gəʊ tə ðə 'dʒɪm/	chodiť do posilňovne
have dinner	/,hæv 'dɪnə/	večerať
lie/sit on the sofa	/,laɪ/,sɪt ɒn ðə 'səʊfə/	ležať / sedieť na pohovke
look after a child/pet	/,lʊk 'ɑ:ftər ə 'tʃaɪld/'pet/	starať sa o dieťa/zviera
normal	/'nɔ:məl/	normálny
rolls	/rəʊlz/	rožky, žemle
stay at home	/,steɪ ət 'həʊm/	zostať doma
take the dog out (for a walk)	/,teɪk ðə 'dɒg aʊt (fər ə 'wɔ:k)/	vziať psa von (na prechádzku)
type	/taɪp/	písať (na telefóne, počítači)
wake up	/,weɪk 'ʌp/	zobudiť (sa)
wake up your sister	/,weɪk ʌp jə 'sɪstə/	zobudiť svoju sestru
wash the dishes	/,wɒʃ ðə 'dɪʃɪz/	umyť riad
watch TV series	/,wɒtʃ ti: vi: 'sɪəri:z/	pozerať/sledovať seriál
writer	/'raɪtə/	spisovateľ

1.5 Grammar 4.5

be interested in	/bi 'ɪntrestəd ɪn/	zaujímať sa o (čo)
drive sb to school	/draɪv ,sʌmbədi tə 'sku:l/	odviezť (koho) do školy
father	/'fɑ:ðə/	otec
interview people	/,ɪntəvju: 'pi:pəl/	robiť rozhovor s (ľuďmi)
record videos	/rɪ'kɔ:d 'vɪdiəʊz/	natáčať videá
start	/stɑ:t/	začať
vlog	/vlɒg/	vlog

1.6 Speaking 4.6

actor	/'æktə/	herec
actress	/'æktres/	herečka
aunt	/ɑ:nt/	teta
author	/'ɔ:θə/	autor
awesome	/'ɔ:səm/	úžasný
awful	/'ɔ:fəl/	hrozný
brilliant	/'brɪljənt/	skvelý, brilantný
fantasy	/'fæntəsi/	fantasy
favourite	/'feɪvərət/	oblúbený
film star	/'fɪlm stɑ:/	filmová hviezda
good	/gʊd/	dobrý
great	/greɪt/	skvelý, významný
hate	/heɪt/	nenávidieť
interesting	/'ɪntrestɪŋ/	zaujímavý
like	/laɪk/	mať rád, páčiť sa
love	/lʌv/	milovať
movie/film	/'mu:vi/fɪlm/	film
pop	pɒp/	pop
rap	/ræp/	rap
read a lot	/'ri:d ə lɒt/	veľa čítať
reggae	/'regeɪ/	reggae
rock	/rɒk/	rock
rubbish	/'rʌbɪʃ/	veľmi zlý
singer	/'sɪŋə/	spevák/speváčka
terrible	/'terəbəl/	hrozný
true life films	/'tru: 'laɪf fɪlmz/	filmy založené na skutočných príbehoch
vampire stories	/'væmpaɪə ,stɔ:rɪz/	príbehy o upíroch

1.7 Writing 4.7

age	/eɪdʒ/	vek
All the best.	/ˌɔːl ðə 'best/	Všetko najlepšie.
do homework	/ˌduː 'həʊmwɜːk/	robiť domáce úlohu(y)
exchange	/ɪks'tʃeɪndʒ/	zmenáreň, výmena, výmenný pobyt
have lunch/breakfast	/ˌhæv 'lʌntʃ/ 'brekfəst/	dať si obed/raňajky, obedovať/raňajkovať
invite	/ɪn'vaɪt/	pozvať
Love, (Tom)	/lʌv (tɒm)/	S láskou, (Tom)
Regards	/rɪ'gɑːdz/	S pozdravom

UNIT 2**2.1 Vocabulary 4.8**

a bag of onions	/ə ,bæg əv 'lɒnjənz/	taška, vrece s cibuľou
a bag of potatoes	/ə ,bæg əv pə'teɪtəʊz/	vrece zemiakov
a bag of sugar	/ə ,bæg əv 'ʃʊɡə/	taška, vrecko cukru
a bottle of ketchup	/ə ,bɒtl əv 'ketʃəp/	fľaša kečupu
a bottle of oil	/ə ,bɒtl əv 'ɔɪl/	fľaša oleja
a can of lemonade	/ə ,kæn əv ,lemə'neɪd/	plechovka limonády
a can of soup	/ə ,kæn əv su:p/	plechovka polievky
a carton of eggs	/ə ,kɑːtn əv 'egz/	kartón/balenie vajec
a carton of milk	/ə ,kɑːtn əv 'mɪlk/	krabica mlieka
a carton of orange juice	/ə ,kɑːtn əv 'brændʒ ,dʒuːs/	krabica pomarančového džúsu
a jar of honey	/ə ,dʒɑːr əv 'hʌni/	pohár medu
a jar of mayonnaise	/ə ,dʒɑːr əv ,meɪə'neɪz/	pohár majonézy
a jar of tomato sauce	/ə ,dʒɑːr əv tə'mɑːtəʊ 'sɔːs/	pohár paradajkovej omáčky
a loaf of bread	/ə ,ləʊf əv 'bred/	bochník chleba
a packet of butter	/ə ,pækɪt əv 'bʌtə/	balenie masla
a packet of cocoa	/ə ,pækɪt əv 'kəʊkəʊ/	balenie kakaa
a packet of crisps	/ə ,pækɪt əv 'krɪspz/	balenie lupienkov
a packet of flour	/ə ,pækɪt əv fləʊə/	balenie múky
a packet of Parmesan cheese	/ə ,pækɪt əv ,pɑːmɪ'zæn 'tʃiːz/	balenie parmezánu
a packet of spaghetti	/ə ,pækɪt əv spə'geti/	balenie špagiet
a tin of peas	/ə ,tɪn əv 'piːz/	plechovka hrachu
a tin of tuna	/ə ,tɪn əv 'tjuːnə/	plechovka tuniaka

a tub of ice cream	/ə ˌtʌb əv ˌaɪs ˈkri:m/	vanička zmrzliny
bread	/bred/	chlieb
brownie	/'braʊni/	brownie
crisps	/kri:spz/	lupienky
(dark/ milk) chocolate	ˌdɑ:k/ ˌmɪlk ˈtʃɒklət/	(horká/mliečna) čokoláda
dessert	/dɪ'zɜ:t/	dezert
egg	/eg/	vajce
favourite	/'feɪvərət/	oblúbený
flour	/'flaʊə/	múka
for dessert	/fə dɪ'zɜ:t/	ako dezert
freezer	/'fri:zə/	mraznička
get a takeaway	ˌget ə ˈteɪkəweɪ/	vziať si jedlo so sebou
honey	/'hʌni/	med
ingredients	/ɪn ˈɡri:diənts/	ingrediencie, zložky
juice	/dʒu:s/	džús
ketchup	/'ketʃəp/	kečup
lemonade	ˌlemə'neɪd/	limonáda, citronáda
make a snack	ˌmeɪk ə ˈsnæk/	urobiť občerstvenie
mayonnaise	ˌmeɪə'neɪz/	majonéza
milk	/mɪlk/	mlieko
oil	/ɔɪl/	olej
on the way back	/ɒn ðə ˌweɪ ˈbæk/	na ceste späť
onion	/'ʌnjən/	cibuľa
pepper	/'pepə/	paprika, korenie
potato	/pə'teɪtəʊ/	zemiak
prepare	/prɪ'peə/	pripraviť
salt	/sɔ:lt/	soľ
sauce	/sɔ:s/	omáčka
snack	/snæk/	občerstvenie
soup	/su:p/	polievka
spaghetti Bolognese	/spə'ɡeti bələ'neɪz/	bolonské špagety
strawberry	/'strɔ:bəri/	jahoda
take out	ˌteɪk ˈaʊt/	vziať so sebou (jedlo)
tomato	/tə'mɑ:təʊ/	paradajka
tuna	/'tju:nə/	tuniak
(two) bars of chocolate	/tu: ˌbɑ:rz əv ˈtʃɒklət/	(dve) tabuľky čokolády
(vanilla) ice cream	/(və'nɪlə) ˌaɪs ˈkri:m/	(vanilková) zmrzlina

2.2 Grammar 4.9

a packet of cornflakes	/əˌpækɪt əv 'kɔːnflɛɪks/	balíček cornflakes
basil	/'bæzəl/	bazalka
classic	/'klæsɪk/	klasický
cola	/'kəʊlə/	kola
(egg and tuna) sandwich	/(eg ən 'tjuːnə) 'sænwɪdʒ/	sendvič (s vajcom a tuniakom)
fridge	/frɪdʒ/	chladnička
ham	/hæm/	šunka
hamburger/ burger	/'hæmbɜːgə/ 'bɜːgə/	hamburger/burger (karbonátok)
hungry	/'hʌŋɡri/	hladný
(mozzarella) cheese	/(,mɒtsəˌrelə) 'tʃiːz/	syr (mozzarella)
mushroom	/'mʌʃruːm/	hríb
olive oil	/'ɒlɪv ɔɪl/	olivový olej
pizza	/'piːtsə/	pizza
seafood	/'siːfuːd/	morské plody
typical	/'tɪpɪkəl/	typický

2.3 Listening 4.10

a cup of (flour)	/ə ˌkʌp əv ('flaʊə)/	hrnček (múky)
banana	/'bæ'nɑːnə/	banán
boil (potatoes)	/'bɔɪl (pə'teɪtəʊz)/	variť (zemiaky)
chop (fruit)	/'tʃɒp ('fruːt)/	krájať (ovocie)
fantastic	/'fæn'tæstɪk/	fantastický
fast food	/'fɑːst 'fuːd/	fast food, rýchle občerstvenie
for breakfast	/'fɜː 'brekfəst/	na raňajky
fry (meat, an omelette)	/'fraɪ ('miːt ən 'ɒmlət)/	smažiť (mäso, omeletu)
healthy	/'helθi/	zdravý
heat	/'hiːt/	zohriať
mix eggs with (potatoes)	/'mɪks ˌegz wɪð (pə'teɪtəʊz)/	zmiešať vajcia (so zemiakmi)
mixture	/'mɪkstʃə/	zmes
omelette	/'ɒmlət/	omeleta
on both sides	/'ɒn ˌbəʊθ 'saɪdz/	po oboch stranách
pan	/'pæn/	panvica
pancake	/'pænkɛɪk/	palacinka, lievanec
put on top of	/'pʊt ɒn 'tɒp əv/	dať na vrch (čoho)
recipe	/'resəpi/	recept

recommend	/,rekə'mend/	odporučiť
salad	/'sæləd/	šalát
slice (of cheese)	/'slaɪs ('tʃi:z)/	plátok (syra)
take out of the pan	/,teɪk ,aʊt əv ðə 'pæn/	vybrať z panvice
try	/traɪ/	skúsiť
unhealthy	/ʌn'helθi/	nezdravý
yummy	/'jʌmi/	veľmi dobrý

2.4 Reading 4.11

chef/ cook	/ʃef/ kʊk/	šéfkuchár / šéfkuchárka
delicious (food)	/dɪ,lɪʃəs ('fu:d)/	výborné (jedlo)
dish	/dɪʃ/	pokrm, jedlo
expensive	/ɪk'spensɪv/	drahý
experience	/ɪk'spɪəriəns/	zážitok
floating	/'fləʊtɪŋ/	plávajúci
fresh food	/'frefʃ 'fu:d/	čerstvé jedlo
go out for a meal	/'gəʊ ,aʊt fər ə 'mi:l/	ísť sa najesť von
grilled (salmon)	/'grɪld ('sæmən)/	grilovaný (losos)
guide	/'gaɪd/	sprievodca
hot/ spicy	/'hɒt/ 'spaɪsi/	pikantný/korenený
kitchen equipment	/'kɪtʃɪn ɪ'kwɪpmənt/	kuchynské vybavenie
local food	/'ləʊkəl 'fu:d/	miestne jedlo
meal	/'mi:l/	jedlo
noodles	/'nu:dlz/	rezance
office	/'ɒfɪs/	kancelária
per person	/'pɜːsən/	na osobu
price	/'praɪs/	cena
serve	/'sɜːv/	servírovať, podávať
speciality	/'speʃɪ'æləti/	špecialita
spicy food	/'spaɪsi 'fu:d/	pikantné jedlo
stalls	/'stɔ:lz/	stánky
street food	/'stri:t fu:d/	street food
strong	/'strɒŋ/	silný
take the metro	/,teɪk ðə 'metrəʊ/	ísť metrom
taste	/'teɪst/	ochutnať, chuť
traditional food	/'træ'dɪʃənəl fu:d/	tradičné jedlo
vegetarian food	/'vedʒə'teəriən fu:d/	vegetariánske jedlo

2.5 Grammar 4.12

crocodile	/ˈkrɒkədəɪl/	krokodíl
(food) festival	/('fu:d) ,festɪvəl/	festival (jedla)
happen	/'hæpən/	stať sa
main square	/,meɪn 'skweə/	hlavné námestie
orange	/'ɒrændʒ/	pomaranč
squash	/skwɒʃ/	rozmačkať
supermarket	/'su:pə,mɑ:kət/	supermarket
team	/ti:m/	tím
throw	/θrəʊ/	hodiť
wild	/waɪld/	divoký

2.6 Speaking 4.13

Anything else?	/,eniθɪŋ 'els/	Niečo ďalšie? Ešte niečo?
Enjoy your meal!	/ɪn,dʒɔɪ jə 'mi:l/	Dobrú chuť!
Here you are.	/'hɪə jʊ ə:/	Nech sa páči./Prosím.
large	/lɑ:dʒ/	veľký
menu	/'menju:/	menu, jedálny lístok
(mineral) water	/('mɪnərəl) ,wɔ:tə/	(minerálna) voda
order	/'ɔ:də/	objednať (si)
pence	/pens/	cent, penca
pound	/paʊnd/	libra
small	/smɔ:l/	malý

2.7 Writing 4.14

birthday party	/'bɜ:θdeɪ ,pɑ:ti/	narodeninová párty
bring-your-own party	/,brɪŋ jər 'əʊn ,pɑ:ti/	párty, strana, na ktorú každý prinesie niečo k jedlu a pitiu
fancy-dress party	/,fænsɪ 'dres ,pɑ:ti/	maškarná party
post-exam party	/pəʊst ɪg,zæm 'pɑ:ti/	poskúšková párty

UNIT 3

3.1 Vocabulary 4.15

accountant	/ə'kaʊntənt/	účtovníčka
architect	/'ɑ:kətekt/	architekt/architektka
artist	/'ɑ:tɪst/	umelec/umelkyňa
astronaut	/'æstrɒnɔ:t/	astronaut/astronautka
badly-paid/ well-paid job	/,bædli 'peɪd/ ,wel peɪd 'dʒɒb/	slabo/dobre platená práca
boss	/bɒs/	šéf

builder	/'bɪldə/	stavitel', stavbár
dentist	/'dentɪst/	zubár/zubárka
do projects	/,du: 'prɒdʒekts/	robiť projekty
do sth useful	/,du: ,sʌmθɪŋ 'ju:sfəl/	robiť niečo užitočné
doctor	/'dɒktə/	doktor/doktorka
drive around	/,draɪv ə'raʊnd/	jazdiť okolo
engineer	/'endʒə'nɪə/	inžinier / inžinierka
factory worker	/'fæktəri ,wɜ:kə/	robotník/robotníčka v továrni
farmer	/'fɑ:mə/	farmár/farmárka
full-time/ part-time job	/,fʊl taɪm/ ,pa:t taɪm 'dʒɒb/	práca na plný/čiastočný úväzok
gardener	/'gɑ:dənə/	záhradník/záhradníčka
hairdresser	/'heə,dresə/	kaderník/kaderníčka
journalist	/'dʒɜ:nəlɪst/	novinár/novinárka
lawyer	/'lɔ:jə/	právník/právníčka
mechanic	/'mi:kænik/	mechanik
nurse	/'nɜ:s/	zdravotná sestra/brat
patient	/'peɪʃənt/	pacient; trpezlivý
plumber	/'plʌmə/	inštalatér
profession	/'prə'feʃən/	profesia
receptionist	/'rɪ'sepʃənɪst/	recepčná
scientist	/'saɪəntɪst/	vedec/vedkyňa
shop assistant	/'ʃɒp ə'sɪstənt/	predavač/predavačka
soldier	/'səʊldɪə/	vojak
taxi driver	/'tæksi ,draɪvə/	taxikár/taxikárka
teacher	/'ti:tʃə/	učiteľ/učiteľka
vet	/'vet/	veterinár/veterinárka
waiter/ waitress	/'weɪtə/ 'weɪtrəs/	časník / časníčka
work (eight) hours a day	/,wɜ:k (eɪt) ,aʊəz ə 'deɪ/	pracovať (osem) hodín denne
work for a company	/,wɜ:k fɔə ə 'kʌmpəni/	pracovať pre spoločnosť
work from home	/,wɜ:k frəm 'həʊm/	pracovať z domu
work full-time/ part-time	/,wɜ:k ,fʊl 'taɪm/ ,pa:t 'taɪm/	pracovať na plný/čiastočný úväzok
work hard	/,wɜ:k 'hɑ:d/	tvrdlo pracovať
work in a (supermarket, hospital)	/,wɜ:k ɪn ə ('su:pə'mɑ:kɪt 'hɒspɪtl)/	pracovať v (supermarkete, nemocnici)

work in a team	/,wɜ:k ɪn ə 'ti:m/	pracovať v tíme
work long hours	/,wɜ:k lɒŋ 'aʊəz/	pracovať nadčas, dlho
work on a project/ the details	/,wɜ:k ɒn ə 'prɒdʒekt/ ðə 'di:teɪlz/	pracovať na projekte/detailoch
work with people/children	/,wɜ:k wɪð 'pi:pəl/ 'tʃɪldrən/	pracovať s ľuďmi/deťmi
work with your hands	/,wɜ:k wɪð jə 'hændz/	pracovať rukami
worker	/'wɜ:kə/	pracujúci, pracovník

3.2 Grammar 4.16

discuss	/dɪ'skʌs/	diskutovať, prebrať
have an argument	/'hæv ən 'ɑ:gjəmənt/	pohádať sa
make coffee	/'meɪk 'kɒfi/	urobiť/uvariť kávu
serve customers	/'sɜ:v 'kʌstəməz/	obsluhovať zákazníkov
talk on the phone	/'tɔ:k ɒn ðə 'fəʊn/	telefonovať
work in the kitchen	/'wɜ:k ɪn ðə 'kɪtʃɪn/	pracovať v kuchyni

3.3 Listening 4.17

agriculture	/'ægrɪ,kʌltʃə/	poľnohospodárstvo
be scared of	/'bi 'skeəd əv/	báť sa (koho, čoho)
build	/'bɪld/	postaviť
co-worker	/'kəʊ'wɜ:kə/	spolupracovník
difficult	/'dɪfɪkəlt/	náročný
do voluntary work	/'du: 'vɒləntəri wɜ:k/	dobrovoľníčiť
easy	/'i:zi/	jednoduchý
education	/'edʒʊ'keɪʃən/	výchova, vzdelávanie
exciting	/'ɪk'saɪtɪŋ/	vzrušujúci
fascinating	/'fæsəneɪtɪŋ/	fascinujúci
foreign	/'fɒrən/	cudzí
government programme	/'gʌvəmənt ,prəʊgræm/	vládny program
health	/'helθ/	zdravie
learn a new language	/'lɜ:n ə nju: 'læŋgwɪdʒ/	naučiť sa nový jazyk
learn about yourself/ the world	/'lɜ:n ə ,baʊt jɔ: 'self/ ðə 'wɜ:ld/	dozvedieť sa o sebe / o svete
learn practical skills	/'lɜ:n 'præktɪkəl skɪlz/	naučiť sa praktické zručnosti
learn Spanish from a friend	/'lɜ:n ,spæɪnɪʃ frəm ə 'frend/	učiť sa španielsky od priateľa
learn to make bread	/'lɜ:n tə meɪk 'bred/	naučiť sa piecť chlieb
life choices	/'laɪf 'tʃɔɪsɪz/	životné voľby/rozhodnutia
life experience	/'laɪf ɪk'spiəriəns/	životná/é skúsenosť(i)
make money	/'meɪk 'mʌni/	zarábať peniaze
meet people	/'mi:t 'pi:pəl/	stretnúť sa s ľuďmi

Peace Corps	/ˈpiːs kɔːz/	Mierové zbory
physical work	/ˈfɪzɪkəl ˈwɜːk/	fyzická práca
produce (fresh) vegetables	/prəˈdjuːs (fref) ˈvedʒtəbəlz/	produkovať/ pestovať (čerstvú) zeleninu
promote peace and friendship	/prəˈməʊt ˈpiːs ən ˈfrendʃɪp/	podporovať/propagovať mier a priateľstvo
rubbish at	/ˈrʌbɪʃ ət/	hrozný v (čom)
run (a bakery)	/ˌrʌn (ə ˈbeɪkəri)/	viest (pekáreň)
run a vegetable garden	/ˌrʌn ə ˈvedʒtəbəl ˌɡɑːdn/	prevádzkovať záhradníctvo
send volunteers to work	/ˌsend ˌvɒləntɪəz tə ˈwɜːk/	poslať dobrovoľníkov do práce
subject	/ˈsʌbdʒɪkt/	predmet
teach children Spanish/ teach Spanish to children	/ˌtiːtʃ ˌtʃɪldrən ˈspæniʃ/ ˌtiːtʃ ˌspæniʃ tə ˈtʃɪldrən/	učiť deti po španielsky /učiť deti španielčinu
teach Spanish	/ˌtiːtʃ ˈspæniʃ/	učiť sa španielčinu / po španielsky
teach them about Spain	/ˌtiːtʃ ðəm əˌbaʊt ˈspeɪn/	učiť ich o Španielsku
teach them to make bread	/ˌtiːtʃ ðəm tə ˌmeɪk ˈbred/	učiť ich piecť chlieb
village	/ˈvɪlɪdʒ/	dedina
volunteer	/ˌvɒləntɪə/	dobrovoľník
work abroad	/ˌwɜːk əˈbrɔːd/	pracovať v zahraničí
work in education/ health	/ˌwɜːk ɪn ˌedʒuˈkeɪʃən/ ˈhelθ/	pracovať vo vzdelávaní/zdravovníctve
work outside	/ˌwɜːk aʊtˈsaɪd/	pracovať vonku
3.4 Reading 4.18		
bricks	/brɪks/	tehly
customer	/ˈkʌstəmə/	zákazník
demanding	/dɪˈmɑːndɪŋ/	náročný
dog lover	/ˈdɒg ˌlʌvə/	milovník psov
duty	/ˈdjuːti/	služba, povinnosť
earn (350) pounds a week	/ˌɜːn (ˌθriː ˌhʌndrəd ən ˌfɪfti) paʊndz ə ˈwiːk/	zarábať (350 libier) týždenne
earn a good salary	/ˌɜːn ə ˌɡʊd ˈsæləri/	mať dobrý plat
earn a lot	/ˌɜːn ə lɒt/	zarobiť veľa
earn enough (for your needs)	/ˌɜːn ɪˈnʌf (fə jə ˈniːdz)/	zarobiť dosť (pre svoje potreby)
earn some money	/ˌɜːn səm ˈmʌni/	zarobiť nejaké peniaze
earn your living	/ˌɜːn jə ˈlɪvɪŋ/	zarábať na živobytie
extra work	/ˌekstrə ˈwɜːk/	práca navyše

factory	/ˈfæktəri/	továreň
go away	/ˌgəʊ əˈweɪ/	ísť / odísť preč
meeting	/ˈmiːtɪŋ/	schôdza, stretnutie
organise activities	/ˈɔːɡənəɪz ækˈtɪvətɪz/	organizovať aktivity
phone	/fəʊn/	zavolať
product	/ˈprɒdʌkt/	produkt
put (a model) together	/ˌpʊt (ə ˈmɒdl) təˈgeðə/	poskladať (model)
quality	/ˈkwɒləti/	kvalita
responsible	/rɪˈspɒnsəbəl/	zodpovedný
salary	/ˈsæləri/	plat
sample	/ˈsɑːmpəl/	vzorka
service	/ˈsɜːvɪs/	služba, servis
spoonful	/ˈspuːnfʊl/	lyžica, lyžička (čoho)
take care of	/ˌteɪk ˈkeər əv/	postarať sa o (koho, čo)
work on a model	/ˌwɜːk ɒn əˈmɒdl/	pracovať na modeli

3.5 Grammar 4.19

au pair	/əʊ ˈpeə/	au pair
finish work at (five)	/ˌfɪnɪʃ ˌwɜːk ət (ˈfaɪv)/	skončiť v práci o (piatej)
guest	/ɡest/	host'
holiday job	/ˈhɒlədeɪ dʒɒb/	brigáda
manager	/ˈmænɪdʒə/	manažér
play with the kids	/ˌpleɪ wɪð ðə ˈkɪdz/	hrať sa s deťmi
prepare for	/prɪˈpeə fə/	pripraviť sa na (čo)

3.6 Speaking 4.20

explain	/ɪkˈspleɪn/	vysvetliť
garage	/ˈɡærɪdʒ/	autoservis
repair	/rɪˈpeə/	opraviť
service a car	/ˌsɜːvɪs ə ˈkɑː/	servisovať auto

3.7 Writing 4.21

bother	/ˈbɒðə/	obťažovať
colleague	/ˈkɒliːg/	kolega
do a favour	/ˌduː ə ˈfeɪvə/	urobiť laskavosť
(not) work well	/ˌ(nɒt) ˌwɜːk ˈwel/	(ne)pracovať dobre
sign	/saɪn/	podpísať

UNIT 4

4.1 Vocabulary 4.22

bald	/bɔːld/	plešatý
big/green/round/tired eyes	/ˌbɪɡ/ˌɡriːn/ˌraʊnd/ˌtaɪəd ˈaɪz/	veľké/zelené/okrúhle/una- vené oči
boring	/ˈbɔːrɪŋ/	nudný
brown/dark/fair/red hair	/ˌbraʊn/ˌdɑːk/ˌfeə/ˌred ˈheə/	hnedé/tmavé/svetlé/hrdzavé vlasý
clever	/ˈklevə/	šikovný
confident	/ˈkɒnfədənt/	sebavedomý
curly/long/medium-length/ short/straight/wavy hair	/ˈkɜːli/lɒŋ/ˌmiːdiəm ˈleŋθ/ʃɔːt/ streɪt/ˈweɪvi/ ˈheə/	kučeravé/dlhé/stredné/krát- ke/rovné/vlnité vlasý
ear	/ɪə/	ucho
fat	/fæt/	tlstý
fit	/fɪt/	fit
flat/narrow/wide/straight/ thin nose	/ˌflæt/ˌnæərəʊ/ˌwaɪd/ˌstreɪt/θɪn ˈnəʊz/	plochý/úzky/široký/rovný/ tenký nos
friendly	/ˈfrendli/	priateľský
funny	/ˈfʌni/	vtipný
go jogging	/ˌɡəʊ ˈdʒɒɡɪŋ/	ísť behať
good-looking	/ˌɡʊd ˈlʊkɪŋ/	pekný, dobre vyzerajúci
have a sense of humour	/ˌhæv ə ˌsens əv ˈhjuːmə/	mať zmysel pre humor
interesting	/ˈɪntrestɪŋ/	zaujímavý
kind	/kaɪnd/	milý
look	/lʊk/	vzhľad
middle-aged	/ˌmɪdl̩d̩əl ˈeɪdʒd̩/	v strednom veku
negative	/ˈnegətɪv/	negatívny
old	/əʊld/	starý
person	/ˈpɜːsən/	človek
play jokes on sb	/ˌpleɪ ˈdʒəʊks ɒn ˌsʌmbədi/	uťahovať si/robiť si srandu z niekoho
positive	/ˈpɒzətɪv/	pozitívny
pretty	/ˈprɪti/	pekný
serious	/ˈsɪəriəs/	vážny
short	/ʃɔːt/	krátky
shy	/ʃaɪ/	plachý, hanblivý
similar in looks	/ˌsɪmələr ɪn ˈlʊks/	vizuálne podobný

slim	/slɪm/	štíhly
slippers	/'slɪpəz/	papuče
smile	/smaɪl/	úsmev
sociable	/'səʊʃəbəl/	spoločenský
sporty	/'spɔ:tɪ/	športový
stupid	/'stju:pɪd/	hlúpy
tall	/tɔ:l/	vysoký
tell jokes	/,tel 'dʒəʊks/	rozprávať vtipy
thin	/θɪn/	chudý
ugly	/'ʌɡli/	škaredý
unfriendly	/ʌn'frendli/	nepriateľsky
unkind	/,ʌn'kaɪnd/	neprijemný, nevlúdny
unsociable	/ʌn'səʊʃəbəl/	nespoločenský
well-built	/,wel 'bɪlt/	dobře stavaný, urastený
young	/jʌŋ/	mladý

4.2 Grammar 4.23

be sick	/,bi 'sɪk/	zvracať, byť chorý
elastic	/ɪ'læstɪk/	pružný
flexible	/'fleksəbəl/	flexibilný, ohybný
hang out with friends	/,hæŋ aʊt wɪð 'frendz/	tráviť čas vonku s priateľmi
social media	/,səʊʃəl 'mi:diə/	sociálne média
tongue	/tʌŋ/	jazyk

4.3 Listening 4.24

buy your first flat/house/ home	/,baɪ jə ,fɜ:st 'flæt/'haus/ 'həʊm/	kúpiť svoj prvý byt / dom / domov
collect/ fetch	/kə'lekt/fetʃ/	vyzdvihnúť /priniest'
driver's/ driving licence	/'draɪvəz/ 'draɪvɪŋ ,laɪsəns/	vodičský preukaz
driving lessons	/'draɪvɪŋ ,lesənz/	hodiny jazdy, jazdy v auto- škole
fall in love	/,fɔ:l ɪn 'lʌv/	zamilovať sa
get married	/,get 'mæərɪd/	oženiť /vydať sa, vziať sa
get your first job	/,get jə ,fɜ:st 'dʒɒb/	dostať/získať svoju prvú prácu
go on your first date	/,gəʊ ɒn jə ,fɜ:st 'deɪt/	ísť na svoje prvé rande
learn to drive	/,lɜ:n tə 'draɪv/	učiť sa riadiť
leave home	/,li:v 'həʊm/	opustiť domov
life event	/,laɪf ɪ'vent/	životná udalosť
save money	/,seɪv 'mʌni/	šetriť peniaze

4.4 Reading 4.25

baggy	/'bægi/	voľný, plantavý
boots	/bu:ts/	topánky (vysoké)
calm	/kɑ:m/	pokojný
casual	/'kæʒuəl/	neformálny
cheerful	/'tʃi:fəl/	veselý
coat	/kəʊt/	kabát
comfortable	/'kʌmfətəbəl/	pohodlný
creative	/'kri:'eɪtɪv/	kreatívny
dress	/dres/	šaty
dyed	/daɪd/	odfarbený
energetic	/'enə'dʒetɪk/	energický
generous	/'dʒenərəs/	štedrý, veľkorysý
get on with	/'get ɒn wɪð/	vychádzať s (kým)
hat	/hæt/	čiapka, klobúk
identity	/'aɪ'dentəti/	identita
jacket	/'dʒækət/	bunda
jeans	/'dʒi:nz/	džínsy
jumper	/'dʒʌmpə/	pulóver
make-up	/'meɪkʌp/	make-up
music taste	/'mju:zɪk teɪst/	hudobný vkus
old-fashioned	/'əʊld 'fæʃənd/	staromódny
personality	/'pɜ:sənə'li:ti/	osobnosť
reflect	/'rɪ'flekt/	odrážať
relaxed	/'rɪ'læksd/	uvoľnený
scarf	/'skɑ:f/	šál, šatka
shirt	/'ʃɜ:t/	košeľa
shoes	/'ʃu:z/	topánky
skirt	/'skɜ:t/	sukňa
smart	/'smɑ:t/	elegantný
socks	/'sɒks/	ponožky
studies	/'stʌdɪz/	štúdiá
stylish	/'stɑɪlɪʃ/	štýlový
successful	/'sɛk'sesfəl/	úspešný
suit	/'su:t/	oblek
talented	/'tæləntəd/	talentovaný

think deeply	/ˌθɪŋk 'di:pli/	hlboko premýšľať
tie	/taɪ/	kravata
tight	/taɪt/	tesný, priliehavý
top	/tɒp/	top
tracksuit	/'træksu:t/	tepláková súprava
trainers	/'treɪnəz/	tenisky
trendy	/'trendi/	trendy
trousers	/'traʊzəz/	nohavice
T-shirt	/'ti:ʃɜ:t/	tričko
uncomfortable	/ʌn'kʌmfətəbəl/	nepohodlný
wear	/weə/	nosiť
worried	/'wʌrɪd/	ustarostený
worry	/'wʌri/	mať obavy

4.5 Grammar 4.26

engine size	/'endʒɪn saɪz/	veľkosť motora
get permission from	/.get pə'mɪʃən frəm/	získať/dostať povolenie od
identity card	/aɪ'dentɪti kɑ:d/	preukaz totožnosti
owner	/'əʊnə/	vlastník
permission	/pə'mɪʃən/	povolenie
ride a moped	/.raɪd ə 'məʊpəd/	riadiť moped
take lessons at a driving school	/.teɪk 'lesənz ət ə 'draɪvɪŋ sku:l/	chodiť na hodiny do autoškoly
tattoo	/tə'tu:/	tetovanie
vote in an election	/.vəʊt ɪn ən ɪ'lekʃən/	hlasovať vo voľbách

4.6 Speaking 4.27

fringe	/frɪndʒ/	ofina
haircut	/'heəkʌt/	zostrih
hairstyle	/'heəstaɪl/	účes
ponytail	/'pəʊnɪteɪl/	cop, vrkoč
shaved hair	/.ʃeɪvd 'heə/	oholená hlava
shoulder-length hair	/.ʃəʊldəˌleŋθ 'heə/	vlasý po ramená
spiky hair	/.spaɪki 'heə/	vlasý (na ježka)

4.7 Writing 4.28

blond	/blɒnd/	blond
laugh	/lɑ:f/	smiať sa, smiech

UNIT 5

5.1 Vocabulary 4.29

A level exams (A levels)	/,eɪ ,levəl ɪg'zæmz ('eɪ ,levəlz)/	najvyššia záverečná skúška (maturita)
be late/on time for lessons	/,bi ,leɪt/ ,ɒn ,taɪm fə 'lesənz/	prísť neskoro/načas na hodiny
boys' school	/'bɔɪz ,sku:l/	chlapčenská škola
Chemistry	/'keməstri/	chémia
college	/'kɒlɪdʒ/	vysoká škola, vyššia odborná škola
come to class	/,kʌm tə 'kla:s/	prísť na hodinu
coursebook	/'kɔ:sbuk/	učebnica
desk	/desk/	pracovný stôl
do well/badly in an exam/a test	/,du: ,wel/,bædli ɪn ən ɪg'zæm/ə 'test/	viest si dobre/zle na skúške/ v teste
entrance exams	/'entrəns ɪg,zæmz/	prijímacie skúšky
fail an exam	/,feɪl ən ɪg'zæm/	neuspieť/zlyhať na skúške
form teacher	/'fɔ:m ,ti:tʃə/	triedny učiteľ/učiteľka
GCSE exams (GCSEs)	/,dʒi: si: es 'i: ɪg'zæmz ,dʒi: si: es 'i:z/	maturita, záverečná skúška
Geography	/dʒi'ɒgrəfi/	zemepis
get bad marks/ grades	/,get bæd 'mɑ:ks/ 'greɪdz/	dostať zlé známky
get good marks/ grades	/,get gʊd 'mɑ:ks/ 'greɪdz/	dostať dobré známky
girls' school	/'gɜ:lz sku:l/	dievčenská škola
go to university	/,gəʊ tə ju:nə'vɜ:səti/	ísť na vysokú školu
head teacher	/,hed 'ti:tʃə/	riaditeľ/riaditeľka
higher education	/,haɪər ,edʒu'keɪʃən/	vyššie vzdelanie
IT (Information Technology)	/,aɪ 'ti: (,ɪnfə'meɪʃən tek'nɒlədʒi)/	informačná technológia
IWB (interactive whiteboard)	/,aɪ ,ɪnbəlju: 'bi: (,ɪntər,æktɪv 'wɔ:tbo:d)/	interaktívna tabuľa
kindergarten	/'kɪndəgɑ:tn/	škôlka
last	/lɑ:st/	trvať, posledný
leave school	/,li:v 'sku:l/	skončiť školu
Maths	/mæθs/	matematika
miss a class	/,mɪs ə'kla:s/	vymeškať hodinu, mať absenciu
mixed school	/,mɪkst 'sku:l/	škola pre dievčatá a chlapcov

nursery school	/ˈnɜːsəri sku:l/	jasle
pass an exam	/ˌpɑːs ən ɪgˈzæm/	uspieť na skúške, urobiť skúšku
PE (Physical Education)	/ˌpiː ˈiː (ˌfɪzɪkəl ˌedʒʊˈkeɪʃən)/	telesná výchova
Physics	/ˈfɪzɪks/	fyzika
playgroup	/ˈpleɪgru:p/	materská škola, škôlka, predškolské zariadenie
primary school	/ˈpraɪməri sku:l/	základná škola
private school	/ˈpraɪvət sku:l/	súkromná škola
pupil	/ˈpju:pəl/	žiak
retake an exam/ a test	/ˌriːˌteɪk ən ɪgˈzæm/ ə ˈtest/	opakovať skúšku/test
revise for an exam	/rɪˈvaɪz fər ən ɪgˈzæm/	opakovať si na skúšku
Science	/ˈsaɪəns/	prírodné vedy
secondary school	/ˈsekəndəri sku:l/	stredná škola
single-sex school	/ˌsɪŋɡəl ˌseks ˈsku:l/	škola pre jedno pohlavie
start school	/ˌstɑːt ˈsku:l/	začať školu
state school	/ˈsteɪt sku:l/	štátna škola
study a subject/ at university	/ˌstʌdi ə ˈsʌbdʒɪkt/ ət juːnəˈvɜːsəti/	študovať predmet/na univerzite
take/ sit a test	/ˌteɪk/ ˌsɪt ə test/	písať test
take/ sit an exam	/ˌteɪk/ ˌsɪt ən ɪgˈzæm/	robiť/skladať skúšku
university	/juːnəˈvɜːsəti/	vysoká škola, univerzita

5.2 Grammar 4.30

be afraid of	/ˌbi əˈfreɪd əv/	báť sa (koho, čoho)
cheat in exams	/ˌtʃiːt ɪn ɪgˈzæmz/	podvádzať pri skúškach
close	/kləʊs/	blízko
do extra activities	/ˌduː ˌekstre ækˈtɪvətɪz/	robiť ďalšie/navyššie aktivity
film school	/ˈfɪlm sku:l/	filmová škola
finish school	/ˌfɪnɪʃ ˈsku:l/	skončiť školu
office job	/ˈɒfɪs dʒɒb/	práca v kancelárii
outdoor activities	/aʊtˌdɔːr ækˈtɪvətɪz/	vonkajšie aktivity
professor	/prəˈfesə/	profesor
run inside the school	/ˌrʌn ɪnˌsaɪd ðə ˈsku:l/	behať v škole
stunt performer	/ˌstʌnt pəˈfɔːmə/	kaskadér/kaskadérka
stunt school	/ˈstʌnt sku:l/	kaskadérska škola
take risks	/ˌteɪk ˈrɪzks/	riskovať
theatre school	/ˈθiətə sku:l/	divadelná škola

train to become (a vet)	/ˌtreɪn tə bɪˌkʌm (ə 'vet)/	vyškoliť sa za, stať sa (veterinárom)
use a tablet/ mobile phone in class	/juːz ə ˌtæblət/ ˌməʊbaɪl fəʊn ɪn 'klɑːs/	používať tablet/mobil na hodine
wear a uniform	/ˌweə ə 'juːnəfɔːm/	nosiť uniformu

5.3 Listening 4.31

assembly	/ə'sembli/	zhromaždenie
borrow a book/CD/DVD from the library	/ˌbɒrəʊ ə ˌbʊk/siː ˌdiː/ˌdiː viː ˌdiː frəm ðə 'laɪbrəri/	požičať si knihu/CD/DVD z knižnice
canteen	/kæn'tiːn/	jedáleň
classroom	/'klaːsrʊm/	trieda
corridor	/'kɒrədɔː/	chodba
do experiments	/ˌduː ɪk'sperɪmənts/	robiť pokusy
drama	/'drɑːmə/	dráma, divadlo
give a speech	/ˌgɪv ə 'spiːtʃ/	predniesť reč/príhovor, prednášať
gym	/dʒɪm/	telocvičňa, posilňovňa
hall	/hɔːl/	hala
have a meeting	/ˌhæv ə 'miːtɪŋ/	mať stretnutie, schôdzku
hockey	/'hɒki/	hokej
in the breaks	/ˌɪn ðə 'breɪks/	cez prestávky
library	/'laɪbrəri/	knižnica
meet friends	/ˌmiːt 'frendz/	stretnúť sa s priateľmi
playground	/'pleɪgraʊnd/	ihrisko
Science lab	/'saɪəns læb/	laboratórium
(special) equipment	/(ˌspeʃəl) ɪ'kwɪpmənt/	(špeciálne) vybavenie
sports competition	/'spɔːts kɒmpə'tɪʃən/	športová súťaž
sports field	/'spɔːts fiːld/	športové ihrisko
staff room	/'stɑːf ruːm/	zborovňa
use school books in lessons	/juːz skuːl bʊks ɪn 'lesənz/	používať učebnice na hodinách
wear an overall	/ˌweə ən ˌəʊvər'ɔːl/	mať na sebe kombinézu/overall

5.4 Reading 4.32

at the camp	/ət ðə 'kæmp/	v tábore
build a rocket	/ˌbɪld ə' rɒkɪt/	postaviť raketu
campfire	/'kæmpfaɪə/	táborák
camping trip	/'kæmpɪŋ trɪp/	kempovací výlet
challenge	/'tʃæləndʒ/	výzva

collect wood for a fire	/kəˌlekt ˌwʊd fər əˈ faɪə/	zbierať drevo na oheň
concentrate on	/'kɒnsəntreɪt ɒn/	sústrediť sa na (čo)
demonstrate tricks	/'demənstreɪt 'trɪks/	ukazovať triky
do a course (abroad)	/'duː ə kɔːs (ə'brɔːd)/	urobiť si kurz (v zahraničí), absolvovať kurz (v zahraničí)
do tests	/'duː 'testz/	robiť testy
dream of	/'driːm əv/	snívať o (čom)
find out	/'faɪnd 'aʊt/	zistiť
focus on	/'fəʊkəs 'ɒn/	zamerať sa na (čo)
hike	/'haɪk/	ísť na túru
identify stars	/'aɪˌdentɪfaɪ 'stɑːz/	rozpoznať hviezdy
improve your skills	/'ɪm'pruːv jə 'skɪlz/	zlepšiť svoje zručnosti
indoor skydiving	/'ɪndɔː 'skaɪˌdaɪvɪŋ/	indoor skydiving (lietanie vo veternom tuneli)
International Space Station	/'ɪntəˌnæʃənəl 'speɪs ˌsteɪʃən/	medzinárodná vesmírna stanica
knowledge	/'nɒlɪdʒ/	vedomosť
learn a skill	/'lɜːn ə 'skɪl/	naučiť sa zručnosti
lecture	/'lektʃə/	prednáška
make friends	/'meɪk 'frendz/	spriatelieť sa
meet scientists	/'miːt 'saɪəntɪsts/	stretnúť sa s vedcami
move around	/'muːv ə'raʊnd/	premiestňovať sa (z miesta na miesto)
practical activities	/'præktɪkəl æk'tɪvətɪz/	praktické aktivity
put up a tent	/'pʊt ʌp ə 'tent/	postaviť stan
scuba dive	/'skuːbə daɪv/	potápať (s dýchacím prístrojom)
sing	/'sɪŋ/	spievať
structure	/'strʌktʃə/	konštrukcia, stavba
summer school	/'sʌmə sku:l/	letná škola
take part	/'teɪk 'pɑːt/	zúčastniť sa
weigh	/'weɪ/	vážiť
win a prize	/'wɪn ə'praɪz/	vyhrať cenu
5.5 Grammar 4.33		
acting	/'æktɪŋ/	herectvo
audition	/'ɔː'dɪʃən/	konkurz
be good at (foreign languages)	/'bi ˌɡʊd ət (fɔːrən 'læŋɡwɪdʒɪz)/	byť dobrý v (cudzích jazykoch)
genius	/'dʒiːniəs/	génus

History	/ˈhɪstəri/	dejepis
neurological problems	/ˌnjuərəˈlɒdʒɪkəl ˌprɒbləmz/	neurologické problémy
shoelaces	/ˈʃuːleɪsɪz/	šnúrky od topánok
tie	/taɪ/	zaviazať

5.6 Speaking 4.34

attraction	/əˈtrækʃən/	atrakcia
book online	/ˌbʊk ˈɒnlaɪn/	zarezervovať online
cost	/kɒst/	stáť (koľko peňazí)
discount	/ˈdɪskaʊnt/	zľava
download a podcast	/ˌdaʊnˈləʊd ə ˈpɒdkɑːst/	stiahnuť podcast
education centre	/ˌedʒuˈkeɪʃən ˌsentə/	vzdelávacie centrum
exactly	/ɪgˈzæktli/	presne
family ticket	/ˈfæməli ˌtɪkət/	rodinný lístok
free	/friː/	zadarmo
get the most from	/ˌget ðə ˈməʊst frəm/	vyťažiť (z čoho) čo najviac
guided tour	/ˌgaɪdɪd ˈtuə/	prehliadka so sprievodcom
open	/ˈəʊpən/	otvoriť
opening times	/ˈəʊpənɪŋ taɪmz/	otváracie hodiny
rainforest	/ˈreɪnfɔːrɪst/	dažďový prales
train station	/ˈtreɪn ˌsteɪʃən/	vlaková stanica
workshop	/ˈwɜːkʃɒp/	dielňa, workshop
You're welcome.	/jə ˈwelkəm/	Nie je za čo.
zip wire	/ˌzɪp ˌwaɪə/	zip line (ľanová dráha)

5.7 Writing 4.35

band	/bænd/	kapela, hudobná skupina
get fit	/ˌget ˈfɪt/	dostať sa do formy
get lost	/ˌget ˈlɒst/	stratiť sa
sports team	/ˈspɔːts tiːm/	športový tím
theatre group	/ˈθɪətə gruːp/	divadelná skupina, súbor
trials	/ˈtraɪəlz/	skúšky

UNIT 6

6.1 Vocabulary 4.36

badminton	/ˈbædmɪntən/	bedminton
basketball	/ˈbɑːskɛtbɔːl/	basketbal

basketball player	/ˈbɑːskɛtbɔːl ˌpleɪə/	hráč basketbalu
champion	/ˈtʃæmpiən/	majster, víťaz
climbing	/ˈklaɪmɪŋ/	lezenie
cycling	/ˈsaɪklɪŋ/	cyklistika
cyclist	/ˈsaɪklɪst/	cyklista
do (stretching) exercises	/ˌduː (ˈstretʃɪŋ) ˌɛksəsaɪzɪz/	robiť (strečing), robiť (natahovacie) cviky
do (yoga/karate/kung fu/Zumba®)	/ˌduː (ˈjəʊgə/kəˈrɑːti/ˌkʌŋ ˈfuː/ˈzʊmbə/	cvičiť/robiť, (joga / karate / kung fu, zumba)
football	/ˈfʊtbɔːl/	futbal
footballer	/ˈfʊtbɔːlə/	futbalista
go cycling/ skiing	/ˌgəʊ ˈsaɪklɪŋ/ ˈskiːɪŋ/	ísť na bicykli / lyžovať
go ice skating/swimming/ running	/ˌgəʊ ˈaɪs ˌskeɪtɪŋ/ˈswɪmɪŋ/ˈrʌnɪŋ/	ísť korčuľovať/ plávať/behať
go kayaking	/ˌgəʊ ˈkaɪækɪŋ/	ísť jazdiť na kajaku
go sailing	/ˌgəʊ ˈseɪlɪŋ/	ísť plachtiť
ice skating	/ˈaɪs ˌskeɪtɪŋ/	korčuľovanie
karate	/kəˈrɑːti/	karate
kayaking	/ˈkaɪækɪŋ/	jazda na kajaku
kite surfing	/ˈkaɪtsɜːfɪŋ/	kitesurfing
kung fu	/ˌkʌŋ ˈfuː/	kung fu
long-distance runner	/ˌlɒŋ ˌdɪstənts ˈrʌnə/	bežec na dlhé trate
play for a team/ for your school	/ˌpleɪ fər ə ˈtiːm/ fə jə ˈskuːl/	hrať za tím / za svoju školu
play (table) tennis/badminton/basketball/ hockey/football/volleyball	/ˌpleɪ (ˈteɪbəl) ˌtenɪs/ˈbædmɪntən/ ˈbɑːskɛtbɔːl/ˈhɒki/ˈfʊtbɔːl/ˈvɒlibɔːl/	hrať (stolný) tenis/bedminton/basketbal/hokej/futbal/volejbal/
runner	/ˈrʌnə/	bežec
running	/ˈrʌnɪŋ/	beh
sailing	/ˈseɪlɪŋ/	plachtenie
sailor	/ˈseɪlə/	námorník
skateboarding	/ˈskeɪtbɔːdɪŋ/	skateboarding
skier	/ˈskiːə/	lyžiar
skiing	/ˈskiːɪŋ/	lyžovanie
sportsperson	/ˈspɔːtsˌpɜːsən/	športovec/športovkyňa
summer sports	/ˌsʌmə ˈspɔːts/	letné športy
swimmer	/ˈswɪmə/	plavec
swimming	/ˈswɪmɪŋ/	plávanie
swimming pool	/ˈswɪmɪŋ puːl/	plavecký bazén

table tennis	/ˈteɪbəl ˌtenɪs/	stolný tenis
tennis	/ˈtenɪs/	tenis
volleyball	/ˈvɒlibɔːl/	volejbal
winter sports	/ˌwɪntə ˈspɔːts/	zimné športy
yoga	/ˈjəʊgə/	joga
Zumba	/ˈzʊmbə/	zumba

6.2 Grammar 4.37

at the same time	/ət ðə ˌseɪm ˈtaɪm/	zároveň, v rovnakom čase
believe	/bəˈliːv/	veriť
climb	/klaɪm/	liezť
climber	/ˈklaɪmə/	lezec
climbing partner	/ˈklaɪmɪŋ ˌpɑːtnə/	lezecký partner
competition	/ˌkɒmpəˈtɪʃən/	súťaž
die	/daɪ/	zomrieť
half way up	/ˌhɑːf weɪ ˈʌp/	v polovici cesty hore
make a way	/ˌmeɪk ə ˈweɪ/	raziť cestu
reach the peak/ get to the top	/ˌriːtʃ ðə ˈpiːk/ ˌget tə ðə ˈtɒp/	dostať sa na vrchol
succeed	/səkˈsiːd/	uspieť
success story	/səkˈses ˌstɔːri/	veľký/nečakaný úspech
support	/səˈpɔːt/	podporiť, podpora
(tennis) match	/('tenəs) mətʃ/	(tenisový) zápas

6.3 Listening 4.38

be into	/ˌbi ˈɪntə/	mať rád/ v obľube, obľubovať
can't stand	/ˌkɑːnt ˈstænd/	nemôcť vystáť
enjoy/ have fun in	/ɪnˈdʒɔɪ/ ˌhæv ˈfʌn ɪn/	užívať si (čo)
hate	/heɪt/	nenávidieť
individual sports	/ˌɪndəˈvɪdʒuəl spɔːts/	individuálne športy
martial arts	/ˌmɑːjəl ˈɑːts/	bojové umenia
(not) care about	/('nɒt) keɪ əˈbaʊt/	(ne)záležať (komu na čom)
prefer	/prɪˈfɜː/	preferovať
rugby	/ˈrʌɡbi/	rugby
squash	/skwɒʃ/	squash
team sports/ games	/ˈtiːm spɔːts/ geɪmz/	tímové športy/hry
water sports	/ˈwɔːtə spɔːts/	vodné športy
would love	/ˌwʊd ˈlʌv/	veľmi rád by som
yell	/jel/	kričať

6.4 Reading 4.39

(aerobics/fitness/dance) instructor	/ (eə'reʊbɪks/'fɪtnəs/dɑ:ns) ɪn'strʌktə/	inštruktór (aerobiku/fitness/tanca)
at the age of (ten)	/ət ði ,eɪdʒ əv ('ten)/	vo veku (10) rokov
be interested in	/,bi 'ɪntrestəd ɪn/	zaujímať sa o (čo)
boxing	/'bɒksɪŋ/	box
by accident	/,baɪ 'æksɪdnt/	omylom
dance lessons	/'dɑ:ns ,lesənz/	hodiny tanca
dance steps	/'dɑ:ns steɪps/	tanečné kroky
fitness centre	/'fɪtnəs ,sentə/	fitness centrum
imitate	/'ɪmɪteɪt/	imitovať, napodobniť
instructor	/'ɪn'strʌktə/	inštruktór
join a class	/,dʒɔɪn ə 'kla:s/	začať chodiť na lekcie, pridať sa k triede
join a gym	/,dʒɔɪn ə 'dʒɪm/	začať chodiť do posilňovne
keep fit	/,ki:p 'fɪt/	udržať sa fit
Latin dance	/'læɪn dɑ:ns/	latinskoamerický tanec
run classes (for adults/children/all age groups)	/,rʌn 'kla:sɪz (fər 'ædʌlts/'tʃɪldrən/ɔ:l eɪdʒ gru:ps)/	viest hodiny (pre dospelých/deti/všetky vekové kategórie)
support (your family)	/'sə:pɔ:t (jə 'fæməli)/	podporovať (svoju rodinu)
train	/'treɪn/	trénovať
training video	/'treɪnɪŋ ,vɪdiəʊ/	tréningové video
win a competition	/,wɪn ə ,kɒmpə'tɪʃən/	vyhrať súťaž
workout	/'wɜ:kəʊt/	cvičenie, tréning

6.5 Grammar 4.40

ancient	/'eɪnʃənt/	antický
athlete	/'æθli:t/	atlet, športovec
bungee jumping	/'bʌndʒɪ ,dʒʌmpɪŋ/	bungee jumping
chariot race	/'tʃæriət reɪs/	záprahové preteky
competitor	/'kɒm'petətə/	súťažiaci, pretekár
disabled	/'dɪs'eɪbəld/	invalidný, zdravotne postihnutý
golf	/'gɒlf/	golf
gymnast	/'dʒɪmnæst/	gymnasta/gymnastka
honour	/'ɒnə/	česť, uctiť
Olympic sport	/'ə,lɪmpɪk 'spɔ:t/	olympijský šport
Olympics/ Olympic Games	/'ə,lɪmpɪks/ ə,lɪmpɪk 'geɪmz/	Olympiáda/Olympijské hry

Paralympics	/,pærə'ɪmpɪks/	Paraolympiáda
prize	/praɪz/	cena
silver cup	/,sɪlvə 'kʌp/	strieborný pohár
sports event	/'spɔ:ts ɪ,vent/	športové podujatie
take place	/'teɪk 'pleɪs/	konať sa
triathlon	/'traɪ'æθlən/	triatlon
win a gold/ an Olympic medal	/'wɪn ə ,gəʊld/ ən ə,ɪmpɪk 'medl/	vyhrať zlatú/olympijskú medailu

6.6 Speaking 4.41

get enough sleep	/'get ɪ,nʌf 'sli:p/	dobre / dostatočne sa vyspať
health problem	/'helθ ,prɒbləm/	zdravotný problém
rest	/'rest/	oddychovať
stretchy top	/'stretʃi 'tɒp/	pružný top
towel	/'taʊəl/	uterák

6.7 Writing 4.42

charity	/'tʃærəti/	charita
complete	/'kəm'pli:t/	dokončiť
finishing line	/'fɪnɪʃɪŋ laɪn/	cieľová čiara
first/ second half	/'fɜ:st/ ,sekənd 'hɑ:f/	prvá/druhá polovica
get a medal	/'get ə 'medl/	získať medailu
goal line	/'gəʊl laɪn/	bránková čiara
marathon	/'mærəθən/	maratón
raise money	/'reɪz 'mʌni/	vyzbierať peniaze
run fast	/'rʌn 'fɑ:st/	rýchlo bežať
score (ten points)	/'skɔ: (ten 'pɔɪnts)/	skórovať, zaznamenať (10 bodov)
speed	/'spi:d/	rýchlosť

UNIT 7

7.1 Vocabulary 4.43

activity holiday	/'æk'tɪvəti ,hɒlədeɪ/	aktívna dovolenka
adventure holiday	/'əd'ventʃə ,hɒlədeɪ/	dobrodružná dovolenka
backpacking holiday	/'bæk,pækɪŋ ,hɒlədeɪ/	dovolenka s batohom
be on a plane	/'bi ɒn ə 'pleɪn/	byť v lietadle
beach	/'bi:tʃ/	pláž

beach holiday	/ˈbi:tʃ ˌhɒlədeɪ/	dovolenka na pláži/pri mori
book	/bʊk/	kniha, zarezervovať
a flight	/, ə ˈflaɪt/	let
a holiday	/ə ˈhɒlədeɪ/	dovolenka
a hotel	/ə ˈhəʊˈtel/	hotel
a seat on the train/ bus	/ə ˌsi:t ɒn ðə ˈtreɪn/ ˈbʌs/	sedadlo vo vlaku/autobuse
a (train/bus) ticket	/ə ˈ(treɪn ˈbʌs) ˌtɪkət/	lístok (na vlak/na autobus)
accommodation	/əˌkɒməˈdeɪʃən/	ubytovanie
an excursion	/ən ɪkˈskɜːʃən/	exkurzia, výlet
my transport	/maɪ ˈtrænsˌpɔːt/	moja doprava
by the sea	/ˌbaɪ ðə ˈsiː/	pri mori
camping holiday	/ˈkæmpɪŋ ˌhɒlədeɪ/	dovolenka v kempе
campsite	/ˈkæmpsaɪt/	kemping, tábor
escape (to the countryside)	/ɪˌskeɪp tə ðə ˈkʌntrɪsaɪd/	uniknúť (na vidiek)
fly in a plane	/ˌflaɪ ɪn ə ˈpleɪn/	letieť v lietadle
get into a car	/ˌget ˌɪntu ə ˈkɑː/	nastúpiť do auta
get off a bike	/ˌget ˌɒf ə ˈbaɪk/	zísť z bicykla
get off a train/ bus	/ˌget ˌɒf ə ˈtreɪn/ ˈbʌs/	vystúpiť z vlaku/autobusu
get on a bike	/ˌget ˌɒn ə ˈbaɪk/	nasadnúť na bicykel
get on a train/ bus	/ˌget ˌɒn ə ˈtreɪn/ ˈbʌs/	nastúpiť do vlaku/autobusu
get out of a car	/ˌget ˌaʊt əv ə ˈkɑː/	vystúpiť z auta
go by bus/car/coach/train	/ˌgəʊ baɪ ˈbʌs/ˈkɑː/ˈkəʊtʃ/ˈtreɪn/	ísť autobusom/autom/diaľkovým autobusom/vlakom
go by ferry/boat/ship	/ˌgəʊ baɪ ˈferi/ ˈbəʊt/ˈʃɪp/	ísť trajektom/na člne (lodke)/veľkou loďou
go by plane	/ˌgəʊ baɪ ˈpleɪn/	letieť lietadlom
go mountain biking	/ˌgəʊ ˈmaʊntən ˌbaɪkɪŋ/	ísť na horskom bicykli
go on (a holiday)	/ˌgəʊ ɒn (ə ˈhɒlədeɪ)/	ísť na (dovolenku)
go on foot	/ˌgəʊ ɒn ˈfʊt/	ísť pešo
hiker	/ˈhaɪkə/	turista
make a reservation	/ˌmeɪk ə ˌrezəˈveɪʃən/	urobiť rezerváciu
make the arrangements	/ˌmeɪk ðɪ əˈreɪndʒmənts/	pripraviť, zariadiť
motorbike	/ˈməʊtəbaɪk/	motorka
package tour	/ˈpækɪdʒ tʊə/	zájazd so zaistenými službami
rock climb/ go climbing	/ˈrɒk klaɪm/ ˌgəʊ ˈklaɪmɪŋ/	liezť po skalách/ísť liezť
see the sights	/ˌsiː ðə ˈsaɪts/	vidieť pamiatky
sleeping bag	/ˈsliːpɪŋ bæɡ/	spacák, spací vak

snorkelling	/ˈsnɔ:kəlɪŋ/	šnorchlovanie
stay in/ at	/ˌsteɪ ɪn/ ət/	bývať (byť ubytovaný) v
a bed and breakfast (B & B)	/ə bed ən ˈbrekfəst(,bi: ən ˈbi:)/	nocľah s raňajkami
a guesthouse	/ə ˈgesthaʊs/	penzión
a hotel	/ə hæʊˈtel/	hotel
a youth hostel	/ə ˈju:θ ˌhɒstl/	hostel pre mladých
tent	/tent/	stan
(three-star) hotel	/(,θri: stɑ:) hæʊˈtel/	(trojhviezdičkový) hotel
(top) tourist sights	/(,tɒp) ˈtʊərɪst saɪts/	(najlepšie) turistické zaujímavosti
tram	/træm/	električka
travel by	/ˌtrævəl baɪ/	cestovať (čímm)
boat	/ˈbəʊt/	čln, loďka
bus	/ˈbʌs/	autobus
car	/ˈkɑ:/	auto
coach	/ˈkəʊtʃ/	dial'kový autobus
ferry	/ˈferi/	trajekt
plane	/ˈpleɪn/	lietadlo
ship	/ʃɪp/	loď
train	/ˈtreɪn/	vlak
trip abroad	/ˌtrɪp əˈbrɔ:d/	výlet do zahraničia
underground	/ˈʌndəgraʊnd/	metro
visit a city/ some cities	/ˌvɪzɪt ə ˈsɪti/ səm ˈsɪtɪz/	navštíviť mesto/mestá
visit local markets	/ˌvɪzɪt ˌləʊkəl ˈmɑ:kəts/	navštíviť miestne trhy
visit museums/ tourist sights	/ˌvɪzət mjuːzi:əmz/ ˈtʊərɪst saɪts/	navštíviť múzeum/turistické zaujímavosti
working holiday	/ˈwɜ:kɪŋ ˌhɒlədeɪ/	pracovná dovolenka
7.2 Grammar 4.44		
break a leg/ an arm	/ˌbreɪk ə leg/ ən ɑ:m/	zlomiť si nohu/ruku
desert	/ˈdezət/	púšť
different kinds of activities	/ˌdɪfərənt ˌkaɪnɪz əv ækˈtɪvətɪz/	rôzne druhy aktivít
elephant sanctuary	/ˈeləfənt ˌsæŋktʃuəri/	útulok pre slonov
hang-gliding	/ˈhæŋ ˌɡlaɪdɪŋ/	závesné kĺzanie, lietanie na rogate
hot-air balloon	/hɒt ˈeə bæˌlu:n/	teplovzdušný balón
ride a camel	/ˌraɪd ə ˈkæməl/	ísť na ťave

visit a foreign country	/ˌvɪzɪt ə ˌfɔːrɪn ˈkʌntri/	navštíviť cudziu krajinu
work for money	/ˌwɜːk fə ˈmʌni/	pracovať za peniaze

7.3 Listening 4.45

airport check-in desk	/ˌeəpɔːt ˈtʃek ɪn desk/	odbavovací pult na letisku
announcement	/əˈnaʊnsmənt/	oznámenie
arrive	/əˈraɪv/	pricestovať, prísť, doraziť
booking	/'bʊkɪŋ/	rezervácia
brochure	/'brəʊʃə/	brožúra, prospekt
case	/keɪs/	kufor
check in	/'tʃek ɪn/	odbaviť, ubytovať (sa)
check-in desk	/'tʃek ɪn desk/	odbavovacia prepážka
flight	/flaɪt/	let
have a booking	/'hæv ə ˈbʊkɪŋ/	mať rezerváciu
luggage	/'lʌɡɪdʒ/	batožina
on time	/'ɒn ˈtaɪm/	na čas
passenger	/'pæsɪndʒə/	pasažier
passport	/'pɑːspɔːt/	cestovný pas
platform	/'plætfɔːm/	nástupište
reception desk	/'rɪˌsepʃən desk/	repcia
room key	/'ruːm kiː/	kľúč od izby
ticket	/'tɪkɪt/	lístok
travel agent's	/'trævəl ˌeɪdʒənts/	cestovná agentúra
waiting room	/'weɪtɪŋ ruːm/	čakáreň
window seat	/'wɪndəʊ siːt/	sedadlo pri okne

7.4 Reading 4.46

abandon	/əˈbændən/	opustiť
bazaar	/bəˈzɑː/	bazár (orientálny trh)
be active	/'bi ˈæktɪv/	byť aktívny
charming	/'tʃɑːmɪŋ/	okúzľujúci
colourful	/'kʌləfəl/	farebný
destination	/'destəˈneɪʃən/	destinácia, cieľová stanica
explore	/'ɪk'splɔː/	preskúmať
get to	/'get tə/	dostať sa do
highlight	/'haɪlaɪts/	zlatý klinec
incredible	/'ɪn'kredəbəl/	neuveriteľný
monument	/'mɒnjəmənt/	pamätník, pomník
population	/'pɒpjə'leɪʃən/	obyvateľstvo, populácia

spectacular	/spek'tækjələ/	vel'kolepý, pôsobivý
strait	/streɪt/	úžina
street	/stri:t/	ulica
tourist	/'tʊərɪst/	turista
water store	/'wɔ:tə stɔ:/	zásobáreň vody, studňa
World Heritage Site	/'wɜ:lɪd 'herətɪdʒ saɪt/	svetové dedičstvo
7.5 Grammar 4.47		
camera	/'kæməərə/	fotoaparát, kamera
guidebook	/'gaɪdbʊk/	sprievodca (kniha)
organiser	/'ɔ:gənaɪzə/	organizátor, usporiadateľ
realise a dream	/'ri:əlaɪz ə'dri:m/	splniť si sen
space hotel	/'speɪs həʊ,tel/	vesmírny hotel
unique	/'ju:'ni:k/	unikátny, jedinečný
7.6 Speaking 4.48		
along	/ə'lɒŋ/	pozdĺž
bookshop	/'bʊkʃɒp/	kníhkupectvo
go across the road	/'gəʊ ə,krɒs ðə 'rəʊd/	ísť cez cestu
go out of (the station)	/'gəʊ ,aʊt əv (ðə 'steɪʃən)/	vyjsť zo (stanice)
next door	/'nekst 'do:/	vedľa
on the corner	/'ɒn ðə 'kɔ:nə/	na rohu
on your right/ left	/'ɒn jə 'raɪt/ 'left/	po vašej pravej/ľavej strane
road	/'rəʊd/	cesta
straight on	/'streɪt 'ɒn/	rovno
take the (first/second) turning on the (left/right)	/'teɪk ðə (fɜ:st,sekənd) 'tɜ:nɪŋ ɒn ðə ('left/'raɪt)/	zahnúť (doľava/doprava) na (prvej/druhej) odbočke
tell sb the way to	/'tel ,sʌmbɒdi ðə 'weɪ tə/	popsat (komu) cestu (kam/k)
theatre	/'θɪətə/	divadlo
town hall	/'taʊn 'hɔ:l/	radnica
turn left/ right	/'tɜ:n 'left/ 'raɪt/	zahnúť doľava/doprava
walk past	/'wɔ:k 'pɑ:st/	prejsť okolo/popri
7.7 Writing 4.49		
black leather strap	/'blæk 'leðə stræp/	čierny kožený opasok
confirm	/'kən'fɜ:m/	potvrdiť
courier	/'kʊrɪə/	kuriér
enquire	/'ɪn'kwɪə/	opýtať sa, informovať sa
postage	/'pəʊstɪdʒ/	poštovné
special offer	/'speʃjəl 'ɒfə/	špeciálna ponuka
staff	/'stɑ:f/	personál, zamestnanci

UNIT 8

8.1 Vocabulary 4.50

air/ water pollution	/ˈeə/ 'wɔ:tə pəˌluːʃən/	znečistenie vzduchu/vody
bear	/beə/	medveď
beaver	/'bi:və/	bobor
cheetah	/'tʃi:tə/	gepard
climate change	/'klaɪmət tʃeɪndʒ/	zmena klímy
continent	/'kɒntənənt/	kontinent, svetadiel
deer	/diə/	vysoká (zver)
dolphin	/'dɒlfɪn/	delfín
elephant	/'eləfənt/	slon
fish	/fɪʃ/	ryba
forest	/'fɒrəst/	les
global warming	/'glɒʊbəl 'wɔ:mɪŋ/	globálne otepľovanie
good/ bad for the environment	/'gʊd/ ˌbæd fə ðɪ ɪn'vaɪrənmənt/	dobrý/zlý pre životné prostredie
island	/'aɪlənd/	ostrov
jungle	/'dʒʌŋɡəl/	džungľa
lake	/leɪk/	jazero
lion	/'laɪən/	lev
mountain	/'maʊntən/	hora
protect the environment	/'prəˌtekt ðɪ ɪn'vaɪrənmənt/	chrániť životné prostredie
river	/'rɪvə/	rieka
sea	/si:/	more
shark	/'ʃɑ:k/	žralok
tiger	/'taɪɡə/	tiger
toxic waste	/'tɒksɪk 'weɪst/	jedovatý, toxický odpad
waste recycling	/'weɪst riːsaɪklɪŋ/	recyklácia odpadu
waterfall/ falls	/'wɔ:təfɔ:l/ fɔ:lz/	vodopád/vodopády
whale	/weɪl/	veľryba
wildlife	/'waɪldlaɪf/	divoká príroda/zver

8.2 Grammar 4.51

die out	/'daɪ 'aʊt/	vymrieť
disappear	/'dɪsə'piə/	zmiznúť
habitat	/'hæbətæt/	miesto výskytu, prirodzené prostredie
hot	/hɒt/	horúci

hunt	/hʌnt/	loviť
melt	/melt/	topiť sa
(nuclear) energy	/ˌ(ɪnjuːkliə) 'enədʒi/	(jadrová) energia
polar bear	/ˌpəʊlə 'beə/	ľadový medveď
predict	/prɪ'dɪkt/	predpovedať
safe	/seɪf/	bezpečný
sea ice	/'siː aɪs/	morský ľad
8.3 Listening 4.52		
area	/'eəriə/	oblasť
bring rain	/ˌbrɪŋ 'reɪn/	priniesť dážď
clear	/klaɪə/	jasno
clear sky	/ˌklaɪə 'skaɪ/	jasné nebo/obloha
cloud/ cloudy	/klaʊd/ 'klaʊdi/	mrak/oblačno
cold	/kəʊld/	chladno, zima
degree	/di'ɡriː/	stupeň
dry	/draɪ/	suchý
east/ eastern	/iːst/ 'iːstən/	východ/východný
expect	/ɪk'spekt/	očakávať
fog/ foggy	/fɒɡ/ 'fɒɡi/	hmla/hmlistý
high up	/ˌhaɪ 'ʌp/	vysoko vo vzduchu
north/ northern	/nɔːθ/ 'nɔːðən/	sever/severný
rain/ rainy	/reɪn/ 'reɪni/	dážď/daždívý
rise	/raɪz/	stúpať, rásť
shower	/'ʃaʊə/	prehánka
snow	/snəʊ/	sneh
south/ southern	/sauθ/ 'sʌðən/	juh/južný
spring	/sprɪŋ/	jar
sun/ sunny	/sʌn/ 'sʌni/	slnko/slnčný
sunshine	/'sʌnʃaɪn/	slnčný svit
temperature	/'tempərətʃə/	teplota
thunder and lightning	/ˌθʌndər ən 'laɪtnɪŋ/	hrom a blesk
warm	/wɔːm/	teplý
weather forecast	/'weðə ˌfɔːkɑːst/	predpoveď počasia
west/ western	/west/ 'westən/	západ/západný
wet	/wet/	mokrý
wind/ windy	/wɪnd/ 'wɪndi/	vietor/veterný

8.4 Reading 4.53

amazing	/ə'meɪzɪŋ/	úžasný
aquarium	/ə'kwɛəriəm/	akvárium
attack	/ə'tæk/	zaútočiť
attacker	/ə'tækə/	útočník
bill	/bɪl/	zobák
bird	/bɜ:d/	vták
brain	/breɪn/	mozog
creature	/'kri:tʃə/	tvor
danger	/'deɪndʒə/	nebezpečie
dangerous	/'deɪndʒərəs/	nebezpečný
do jigsaw puzzles	/,du: 'dʒɪɡsɔ: ,pʌzəlz/	skladať puzzle
emblem	/'embləm/	znak, emblém
evolution	/,i:və'lu:ʃən/	vývoj
evolve	/ɪ'vɒlv/	vyvíjať sa
exist	/ɪg'zɪst/	existovať
feed	/fi:d/	kŕmiť
fur	/fɜ:/	srst'
heart	/hɑ:t/	srdce
hoax	/həʊks/	falošná správa, hoax
hurt	/hɜ:t/	zraniť
intelligence	/'ɪntelədʒəns/	inteligencia
intelligent	/'ɪntelɪdʒənt/	inteligentný
lay eggs	/'leɪ 'egz/	znášať vajce
lie down (and rest)	/'laɪ 'daʊn (ən 'rest)/	ľahnúť si (a odpočívať)
lungs	/'lʌŋz/	plúca
ocean	/'əʊʃən/	oceán
octopus	/'ɒktəpəs/	chobotnica
painful	/'peɪnfəl/	bolestivý
platypus	/'plætəpəs/	vtákopysk
poison	/'pɔɪzən/	jed
poisonous	/'pɔɪzənəs/	jedovatý
prairie	/'preəri/	préria
pronghorn	/'prɒŋ,hɔ:rn/	vidloroh americký
run away/ escape from	/'rʌŋ ə'weɪ/ ɪ'skeɪp frəm/	utiecť pred (kým/čím)
scare away	/'skeə ə'weɪ/	zaplasiť
solve problems	/'sɒlv 'prɒbləmz/	(vy)riešiť problémy

sting	/stɪŋ/	pichnúť, bodnúť
surroundings	/sə'raʊndɪŋz/	okolie
tail	/teɪl/	chvost
unusual	/ʌn'ju:zʊəl/	neobvyklý
use strategies	/ju:z 'strætɪdʒɪz/	použiť stratégie
use tools	/ju:z 'tu:lz/	použiť nástroje
zoologist	/zu:'blɒdʒɪst/	zoológ

8.5 Grammar 4.54

go walking in the mountains	/,gəʊ ,wɔ:kɪŋ ɪn ðə 'maʊntɪnz/	chodiť po horách
Highland pony	/,haɪlənd 'pəʊni/	Highland pony
study for a test	/,stʌdi fər ə 'test/	učiť sa na test
visit a castle	/,vɪzɪt ə 'kɑ:səl/	navštíviť hrad

8.6 Speaking 4.55

breathe	/bri:ð/	dýchať
candle	/'kændl/	sviečka
dishwasher	/'dɪʃ,wɒʃə/	umývačka riadu
government	/'gʌvəmənt/	vláda
green	/gri:n/	zelená
half empty	/,hɑ:f 'empti/	poloprázdny
pollute	/pə'lu:t/	znečistiť
produce CO2	/prə'dju:s ,si: əʊ 'tu:./	produkovať CO2
public transport	/,pʌblɪk 'trænsɜ:t/	verejná doprava
turn on/ off electrical devices	/'tɜ:n ,ɒn ,ɒf ɪ,lektɪkəl dɪ'vaɪsɪz/	zapnúť/vypnúť elektrické zariadenia
waste/ save energy	/,weɪst/ ,seɪv 'enədʒi/	plytvať/šetriť energiu

8.7 Writing 4.56

buy recycled things	/,baɪ ,ri:'saɪkəld θɪŋz/	kupovať recyklované veci
cereal	/'sɪəriəl/	cereálie
cow	/kaʊ/	krava
destroy	/dɪ'strɔɪ/	zničiť
disaster	/dɪ'zɑ:stə/	pohroma, katastrofa
grow	/grəʊ/	pestovať
plant trees	/,plɑ:nt 'tri:z/	zasadiť stromy
power station/ power plant	/'paʊə ,steɪʃən/ 'paʊə plɑ:nt/	elektráreň
save water	/,seɪv 'wɔ:tə/	šetriť vodou
sort rubbish for recycling	/,sɔ:t ,rʌbɪʃ fər ri:'saɪkɪŋ/	vytriediť odpad na recykláciu

throw away less	/,θrəʊ ə,wei 'les/	menej vyhadzovať
tropical forest	/,trɒpɪkəl 'fɒrɛst/	tropický dažďový les
turn off the light	/,tɜːn ɒf ðə 'laɪt/	vypnúť svetlo
turn off the water tap	/,tɜːn ɒf ðə 'wɔːtə tæp/	zavrieť kohútik
wind farm	/'wɪnd fɑːm/	veterná farma

1.2 PRESENT SIMPLE: affirmatives and negatives

Prítomný čas jednoduchý používame, keď hovoríme o:

- pravidelných činnostiach:
*In the afternoon I **watch** TV or **listen** to music. / Popoludní pozerám televíziu alebo počúvam hudbu.*
- stavoch a stálych situáciách:
*My grandparents **don't live** in Warsaw. They **live** in Sydney. / Moji prarodičia nežijú vo Varšave. Žijú v Sydney.*
- preferenciách, so slovesami love, like, hate, prefer:
*My friends **hate** dancing, but I **love** it. / Moji priatelia neznášajú tancovanie, ale ja ho milujem.*

Kladné vety (Affirmative)		Záporné vety (Negative)	
I/You/We/They	play.	I/You/We/They	don't (do not) play.
He/She/It	plays.	He/She/It	doesn't (does not)

Pravopisné pravidlá - 3. osoba čísla jednotného

- všeobecné pravidlo: infinitív + -s, napr. *read - reads*
- slovesá zakončené na spoluhlásku + -y: -y + -ies, napr. *carry - carries*
- slovesá zakončené na -o, -ss, -x, -ch, -sh,: + -es, napr. *do -does, go - goes, relax - relaxes, watch - watches*
- *have: has*

V prítomnom čase jednoduchom často používame príslovkové určenie času: *always (vždy), usually (obvykle), often (často), sometimes (niekedy), never (nikdy).*

Vo vete ich používame nasledovne:

- po slovese to be: *Walt **is usually** at home at the weekends. / Walt je obvykle cez víkendy doma.*
- Pred významovým slovesom: *Walt **usually spends** his weekends at home. / Walt obvykle trávi víkendy doma.*

Ďalšie časové frázy, ktoré používame s prítomným časom jednoduchým, sú napríklad: *every day (každý deň), every Sunday (každú nedeľu), every weekend (každý víkend).* Tieto frázy sú obvykle na konci vety.

*I visit my grandparents **every week.** / Navštevujú svojich prarodičov každý týždeň*

1.5 PRESENT SIMPLE: yes/no questions and wh-questions

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)
Do	I/ you/we/they play?	Yes, I/ you/we/they do. No, I/ you/we/they don't.
Does	he/she/it	Yes, he/she/it does. No, he/she/it doesn't.

Otázky doplňovacie (Wh- questions)

What	do	I/you/we/they	play.
	does	he/she/it	

V doplňovacích otázkach (*wh*-questions) používame tieto opytovacie zámená:

- **What** do your friends usually post on Facebook? / Čo dávajú tvoji priatelia obvykle na Facebook?
- **What kind** of music does your father listen to? / Akú hudbu počúva tvoj otec?
- **What time** does your mother come back from work? / O koľkej chodí tvoja matka z práce?
- **Where** do you live? / Kde bývaš/te?
- **When** do you do your homework? / Kedy si robíš/robíte (svoje) domáce úlohy?
- **Which** musical instrument do you play? / Na akom hudobnom nástroji hráš/hráte?
- **Who** do you play chess with? / S kým hráš/hráte šachy?
- **Whose** coat is this? / Čí je to kabát?
- **How** do you usually get to school? / Ako sa obvykle dostávaš/dostávate do školy?
- **How often** do you visit your cousin? / Ako často navštevuješ/navštevujete svojho bratranca/svoju sesternicu?
- **How many** eggs do we need? / Koľko vajec potrebujeme?

2.2 COUNTABLE AND UNCOUNTABLE NOUNS

Podstatné mená môžu byť počítateľné alebo nepočítateľné.

	Jednotné číslo	Množné číslo
Počítateľné	banana egg bottle	bananas eggs bottles
Nepočítateľné	bread cheese ham	- - -

Počítateľné podstatné mená

- Označujú veci, ktoré je možné spočítať:
*There is an **orange** in the fridge. / V chladničke je pomaranč.*
- majú jednotné aj množné číslo:
*This **hamburger** is delicious. / Tento hamburger je vynikajúci.*
*These **hamburgers** are delicious. / Tieto hamburgery sú vynikajúce.*

Nepočítateľné podstatné mená

- označujú veci, ktoré nie je možné spočítať:
*My little brother hates **milk**. / Môj malý brat neznáša mlieko.*
- nemajú tvar množného čísla:
*Vegetarians don't eat **meat**. / Vegetariáni nejedia mäso.*

Pre vyjadrenie množstva používame nasledujúce výrazy:

Počítateľné podstatné mená - množné číslo	Nepočítateľné podstatné mená
<i>We've got some apples.</i>	<i>We've got some bread.</i>
<i>We haven't got any apples.</i>	<i>We haven't got any bread.</i>
<i>Have we got any apples?</i>	<i>Have we got any bread?</i>
<i>How many apples have we got?</i>	<i>How much bread have we got?</i>
<i>Not many. We haven't got many apples.</i>	<i>Not much. We haven't got much bread.</i>
<i>We've got a lot of apples.</i>	<i>We've got a lot of bread.</i>

2.5 ARTICLES

Neurčitý člen **a/an** používame pri počítateľných podstatných menách v jednotnom čísle:

- Keď hovoríme o jednej z viacerých vecí alebo osôb rovnakého druhu:
*The Oxo Tower is **a building** in London. / Oxo Tower je budova v Londýne.*
- Pokiaľ hovoríme o veci, alebo osobe po prvýkrát
*There's **a restaurant** on this street. / V tejto ulici je (nejaká) reštaurácia.*

Určitý člen **the** používame s jednotným a množným číslom počítateľných aj nepočítateľných podstatných mien:

- Pokiaľ hovoríme o niečom špecifickom alebo jedinečnom:
*We often have a picnic in **the park**. / Často máme piknik v tomto parku..*
*Look at **the sky**. / Pozri/te sa na oblohu.*
- Ak odkazujeme na niečo, o čom sme sa už zmienili:
*There's a café and a restaurant on this street. **The restaurant** is very expensive. /*
V tejto ulici je (nejaká) kaviareň a reštaurácia. Tá reštaurácia je veľmi drahá.

Člen nepoužívame:

- Ak hovoríme o niečom len všeobecne:
Juice is very healthy. / Džús je veľmi zdravý.
*I hate shopping in **supermarkets**. / Neznášam nakupovanie v supermarketoch.*
- pred názvami dní v týždni, mesiaci, miest a väčšími štátmi:
*every **August** / každý august*
*on **Sundays** / každú nedeľu*
*near **Valencia** / blízko Valencie*
*from the south of **Italy** / z juhu Talianska*

3.2 PRESENT CONTINUOUS

Prítomný čas priebehový (Present Continuous) používame, keď hovoríme o:

- dejoch, ktoré práve prebiehajú:
*What **are** you **doing**?* / Čo (teraz) robíš/robíte?
*The baby's **sleeping**.* / To dieťa (práve teraz) spí.

Pravopisné pravidlá - prídavné prítomného

- všeobecné pravidlo: infinitív + *-ing*, napr. *play - playing*
- slovesá zakončené na spoluhlásku + *-e*: *-e + -ing*, napr. *come - coming*
- pri jednoslabičných slovesách zakončených na jednu samohlásku + jednu spoluhlásku: dochádza k zdvojeniu spoluhlásky + *ing*, napr. *run - running*

Kladné vety (Affirmative)	Záporné vety (Negative)
---------------------------	-------------------------

I	'm (am)	I	'm not (am not)
You/We/They	're (are) teaching.	You/We/They	aren't (are not) teaching
He/She/It	's (is)	He/She/It	isn't (is not)

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)	Krátke odpovede (Short answers)
--------------------------------------	---------------------------------

Am	I	Yes, I am . No, I' m not .
Are	you/we/ they teaching.	Yes, you/we/they are . No, you/we/they aren't .
Is	he/she/it	Yes, he/she/it is . No, he/she/it isn't .

Otázky doplnovacie (Wh- questions)

	am	I	
Who	are	you/we/they	teaching.
	is	he/she/it	

3.5 PRESENT SIMPLE AND PRESENT CONTINUOUS

Prítomný čas jednoduchý používame, ak hovoríme o:

- pravidelných činnostiach:
*I **have** breakfast at 7 o'clock. / Raňajkujem o siedmej.*
- stavoch a stálych situáciách:
*Do accountants **earn** a good salary? / Zarábajú účtovníci dobré peniaze?*
- preferenciách, so slovesami *love, like, hate, prefer*:
*Children **love** water. / Deti milujú vodu.*

Zvyčajné príslovkové určenia času používané s prítomným časom jednoduchým:

always (vždy)

often (často)

never (nikdy)

sometimes (niekedy)

usually (zvyčajne)

every day/evening/week/winter (každý deň/večer/týždeň/každú zimu)

on Sundays ((každú nedeľu)

Prítomný čas priebehový používame, ak hovoríme o:

- dejoch, ktoré práve prebiehajú:
*The manager **is talking** to the receptionist. / Manažér hovorí s recepčnou.*
- dočasných situáciách:
***I'm working** at a holiday resort this summer. / Toto leto pracujem v jednom prázdninovom letovisku.*

Zvyčajné príslovkové určenia času používané s prítomným časom priebehovým:

at the moment/right now now (v tomto okamžiku/práve teraz)

now (teraz)

today (dnes)

this morning/evening (dnes ráno/večer)

this month (tento mesiac)

this summer (toto leto)

Prítomný čas priebehový nepoužívame s niektorými slovesami (napr. *believe, hate, know, like, love, mean, need, prefer, understand, want*), aj keď popisujú práve prebiehajúci dej.

*I really **need** some help with this exercise! / Skutočne potrebujem pomoc s týmto cvičením!*

*I'm sorry, I **don't understand**. / Je mi ľúto, nerozumiem.*

4.2 COMPARATIVE AND SUPERLATIVE ADJECTIVES

- Ak porovnávame dve osoby alebo veci, používame 2. stupeň prídavných mien:
*My father is **younger than** my mother. / Môj otec je mladší než moje matka.*
- Tretí stupeň prídavných mien vyjadruje skutočnosť, že nejaká osoba alebo vec má najvyššiu mieru určitej vlastnosti (v porovnaní s najmenej dvomi ďalšími osobami alebo vecami):
*Sean is **the most intelligent** boy in our class. / Sean je najmúdrejší chlapec v našej triede.*

Prídavné mená (Adjectives)		Druhý stupeň (Comparative)	Tretí stupeň (Superlative)
Jednoslabičné	kind	kinder	the kindest
	nice	nicer	the nicest
	fit	fitter	the fittest
Jedno- a dvojslabičné zakončené na -y	funny	funnier	the funniest
	easy	easier	the easiest
Dvoj- a viacslabičné	serious	more serious	the most serious
	difficult	more difficult	the most difficult
Nepravidelné	good	better	the best
	bad	worse	the worst
	far	further	the furthest

- less/menej + prídavné meno vyjadruje skutočnosť, že nejaká osoba alebo vec má nižšiu mieru určitej vlastnosti:
*Daniel is **less sociable than** James. / Daniel je menej spoločenský ako James.*
- the least/najmenej + prídavné meno vyjadruje skutočnosť, že nejaká osoba alebo vec má najnižšiu mieru určitej vlastnosti:
*This job is **the least demanding**. / Táto práca je najmenej náročná.*

4.5 HAVE TO/ DON'T HAVE TO

- Sloveso *have to* používame, ak hovoríme o nariadeniach, príkazoch alebo pravidlách stanovených ostatnými ľuďmi:
*I **have to** wear smart clothes at work. / Do práce musím nosiť elegantné oblečenie.*
- Don't have to* používame, keď chceme vyjadriť, že niečo nie je nutné:
*Celebrities **don't have to** get up early. / Slávni ľudia nemusia skoro vstávať.*

Kladné vety (Affirmative)		Záporné vety (Negative)	
I/ You/We/ They	have to	I/ You/We/ They	don't (do not) have to
	work hard.		work hard.
He/She/It	has to	He/She/It	doesn't (does not) have to

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)
Do	I/you/we/they have to work hard?	Yes, I/you/we/they do . No, I/you/we/they don't .
Does	he/she/it has to work hard?	Yes, he/she/it does . No, he/she/it doesn't .

Otázky doplňovacie (Wh- questions)

Why	do	I/you/we/they have to work hard?
	does	he/she/it has to work hard?

5.2 MUST/MUSTN'T, SHOULD/ SHOULDN'T

- Modálne sloveso **must** vyjadruje povinnosť a nutnosť:
*You **must** be very careful with other people's things. / Musíš/musíte byť veľmi opatrný/í k veciam ostatných.*
- Modálne sloveso **mustn't** vyjadruje zákaz:
*You **mustn't** cross that bridge. It isn't safe. / Nesmieš/nesmiete prechádzať cez ten most. Nie je to bezpečné.*
- K vyjadreniu nedostatku potreby alebo povinnosti používame *don't have to*, ne *mustn't*:
*You **don't have to** come with us. You can stay at home. / Nemusíš/nemusíte s nami chodiť. Môžeš/môžete zostať doma.*
- Rovnako ako všetky modálne slovesá, *must* a *mustn't* majú rovnaký tvar pre všetky osoby:
*I/You/He/She/It/We/They **must** train a lot. / Musím/Musíš/Musí/Musíme/Musia veľa trénovať.*
*I/You/He/She/It/We/They **mustn't** work so hard. / Nemisím/Nemusíš/Nemusi/Nemusíme/Nemusia pracovať tak tvrdo.*
- Akonáhle potrebujeme dať alebo sa spýtať na radu, použijeme *should/shouldn't*:
*You **should** study more. / Mal/a by si viac študovať.*
*You **shouldn't** drink so much coffee. / Nemal/a by si piť toľko kávy.*
***Should** I ask for help? / / Mám požiadať o pomoc?*

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/ You/We/ They/ He/ She/It	should	take risks.	I/ You/We/ They/ He/ She/It	shouldn't (should not)	take risks.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Should	I/you/we/ they/ he/ she/it	take risks?	Yes, I/you/he/she/it/we/they should . No, I/you/he/she/it/we/they shouldn't .		
Otázky doplňovacie (Wh- questions)					
Why	should	I/you/we/they/ he/she/it	take risks?		

5.5 PAST SIMPLE: was/were, could

- Minulý čas jednoduchý používame, ak hovoríme o dejoch, ktoré začali a skončili v minulosti:
*John and I **were** at the same school. / John a ja sme boli v rovnakej škole.*
*We both **could** play basketball and football, but we **couldn't** play tennis. / Oba ja sme vedeli hrať basketbal a futbal, ale nevedeli sme hrať tenis.*
- Minulý čas slovesa *be* je *was/were*:

Kladné vety (Affirmative)		Záporné vety (Negative)	
I/ He/She/It	was	I/ He/She/It	wasn't (was not)
	at school.		at school.
You/We/They	were	You/We/They	weren't (were not)

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)	
Was	I/he/she/it	Yes, I/he/she/it was .	No, I/he/she/it wasn't .
	at school.		
Were	you/we/they	Yes, you/we/they were .	No, you/we/they weren't .

Otázky doplňovacie (Wh- questions)			
Where	was	I/he/she/it?	
	were	you/we/they?	

- Minulý čas slovesa *can* je *could*:

Kladné vety (Affirmative)		Záporné vety (Negative)	
I/You/He/She/ It/We/They	could	sing.	I/You/He/She/ It/We/They
	couldn't (could not)	sing.	

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)	
Could	I/you/he/she/ it/we/they	sing?	Yes, I/you/he/she/it/we/they could .
			No, I/you/he/she/it/we/they couldn't .

Otázky doplňovacie (Wh- questions)			
What	could	I/you/he/she/it/we/they	sing?

6.2 PAST SIMPLE: AFFIRMATIVES

Minulý čas jednoduchý používame, keď hovoríme o dejoch a situáciách, ktoré sa stali v minulosti, často s uvedením času:

*My dad **climed** in the Himalayas in 1988. / Môj tatko liezol v Himalájach v roku 1988.*

*I **had** eggs for breakfast. / Mal/a som na raňajky vajíčka.*

Pravidlá pravopisu - minulý čas jednoduchý

PRAVIDELNÉ SLOVESÁ

- všeobecné pravidlo: infinitív + *-ed*, napr. *work - worked*
- slovesá zakončené na *-e*: +*d*, napr. *like - liked*
- slovesá zakončené samohláskou + spoluhláskou a spoluhláska: zdvojená + *-ed*, napr. *stop - stopped*
- slovesá zakončené spoluhláskou + *-y*: *-y+ -ied*, napr. *cry - cried*

NEPRAVIDELNÉ SLOVESÁ

Zoznam nepravidelných slovies (napr. *go, say, run*) nájdete vo Word Store, str. 23.

6.5 PAST SIMPLE: QUESTIONS AND NEGATIVES

Záporné vety (Negative)

I/You/He/She/It/We/They   **didn't (did not)**   **win.**

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)

Did   I/you/he/she/
it/we/they   **win?**

Krátke odpovede (Short answers)

Yes, I/you/he/she/it/we/they **did.**
No, I/you/he/she/it/we/they **didn't.**

Otázky doplnovacie (Wh- questions)

What   **did**   I/you/he/she/it/we/they   **win?**

7.2 PRESENT PERFECT WITH ever/never

PREDPRÍTOMNÝ ČAS

Predprítomný čas jednoduchý používame, keď hovoríme o dejoch a situáciách, ktoré skončili v minulosti, ale nevieme alebo nie je podstatné, kedy presne sa stali:

*Kate **has swum** in the ocean. / Kate plávala v oceáne.*

***Have you ever travelled** by plane? / Cestoval/a si niekedy lietadlom?*

Predprítomný čas tvoríme pomocným slovesom *have/has* a prídavným minulým pri významovom slovese.

Kladné vety (Affirmative)		Záporné vety (Negative)	
I/You/We/ They	've (have) visited Rome.	I/You/We/ They	haven't (have not) visited Rome.
He/She/It	's (has)	He/She/It	hasn't (has not)

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)	
Have	I/ you/we/ they visited Rome?	Yes, I/ you/we/they have . No, I/ you/we/they haven't .	
Has	he/she/it	Yes, he/she/it has . No, he/she/it hasn't .	

Otázky doplňovacie (Wh- questions)

What	have	I/you/we/they	visited?
	has	he/she/it	

Pravidlá pravopisu - prídavné minulé

Pravidelné slovesá

Pravidlá pravopisu pre prídavné minulé pravidelných slovies sú rovnaké ako pre tvary minulého času jednoduchého; vid' str. 116.

Nepřavidelné slovesá

Zoznam nepravidelných slovies (napr. *go, say, run*) a ich tvarov nájdete v sekcii Word Store, str. 23. Prídavné minulé je uvedené v treťom stĺpci.

Slovesá *be* a *go*

- Tvar prídavia minulého slovesa *be* je *been*:
*Have you ever **been** really scared? Bol/a si niekedy skutočne vystrašený/á?*
- *Go* má dva tvary prídavia minulé s odlišným významom: *been* a *gone*.
*My parents **have been** to Italy. / Moji rodičia išli do Talianska. (Už tam nie sú.)*
*My parents **have gone to** Italy. / Moji rodičia išli do Talianska. (Ešte tam sú.)*
- Často používame *been*, pokiaľ hovoríme o športoch alebo iných fyzických aktivitách:
I've been bungee jumping. / Skákal/a som bungee jumping.

ever, never

V predprítomnom čase často používame *ever* (niekedy) a *never* (nikdy):

- *ever* používame v otázkach:
*Have you **ever** been camping? / Už si niekedy kempoval/a?*
- *never* používame v záporných vetách. Použité sloveso je však kladné:
*Our teacher has **never** taken us on a school trip. / Náš učiteľ/naša učiteľka nás nikdy nevzal/a na školský výlet.*

PRÍTOMNÝ A MINULÝ ČAS JEDNODUCHÝ

- Predprítomný čas jednoduchý používame, keď hovoríme o dejoch a situáciách, ktoré skončili v minulosti, ale nevieme alebo nie je podstatné, kedy presne sa stali.
*I've **seen** the Statue of Liberty. / Videl/a som Sochu Slobody.*
- Pokiaľ chceme povedať alebo sa spýtať, kedy konkrétne dej prebehol, používame minulý čas jednoduchý:
*When **did** you **see** the Statue of Liberty? / Kedy si videl/a tú Sochu Slobody?*
*I **saw** the Statue of Liberty last year. / Videl/a som (tú) Sochu Slobody minulý rok.*

7.5 PRESENT PERFECT WITH *just/already/yet*

S predprítomným časom často používame tieto príslovkové určenia:

- *just* používame v kladných vetách pred významovým slovesom:
*They have **just** reached the Antarctic. / Práve dorazili do Antarktídy.*
- *already* používame v kladných vetách pred hlavným slovesom:
*The children have **already** been to the science centre. / Deti už boli vo vedeckom centre.*
- *(not) yet* používame v otázkach a záporných vetách, vždy na konci vety:
*Have you raised enough money **yet**? / Už si zohnal/a dostatok peňazí?*
*No, we haven't raised enough **yet**. / Nie, ešte sme dosť nezohnali.*

8.2 FUTURE WITH *will*

Will/won't používame k vyjadreniu predpovedi na základe našich názorov, pocitov alebo skúseností:

*I think people **will travel** in time. / Myslím, že ľudia budú cestovať v čase.*

***Will** climate change **destroy** coral reefs? / Zničí zmena klímy korálové útesy?*

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/You/He/She/It/ We/They	'll (will)	change.	I/You/He/She/It/ We/They	won't (will not)	change.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Will	I/you/he/she/ it/we/they	change?	Yes, I/you/he/she/it/we/they will . No, I/you/he/she/it/we/they won't .		
Otázky doplňovacie (Wh- questions)					
How	will	I/you/he/she/it/we/they	change?		

Tvar budúceho času slovesa *can/can't* je *will/won't able to*:

*Sixteen-year-olds **will be able to** vote in elections. / Šestnásťroční budú môcť voliť vo voľbách.*

*Cars **won't be able to** fly. / Autá nebudú môcť lietať.*

Väzbu *will + get/become + 2. stupeň prídavného mena* používame, ak chceme vyjadriť, že sa určitá situácia v budúcnosti zmení:

*Rail travel **will become more popular**. / Vlaková doprava bude obľúbenejšia.*

*Things **won't get better**. / Veci sa nezlepšia.*

8.5 *be going to*

Väzbu *be going to + infinitiv* používame k vyjadreniu úmyslov a plánov do budúcnosti, ktoré sa môžu meniť:

*I'm **going to** study Medicine. / Budem študovať medicínu. (Chystám sa študovať medicínu.)*

*Is Meg **going to** invite me to her birthday party? / Pozve ma Meg na svoju narodeninovú oslavu? (Chystá sa ma Meg pozvať na svoju narodeninovú oslavu?)*

Kladné vety (Affirmative)	Záporné vety (Negative)
---------------------------	-------------------------

I	'm (am)	I	'm not (am not)
You/We/ They	're (are) going to travel.	You/We/ They	aren't (are not) going to travel.
He/She/It	's (is)	He/She/It	isn't (is not)

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)	Krátke odpovede (Short answers)
--------------------------------------	---------------------------------

Am	I	Yes, I am . No, I' m not .
Are	you/we/ they going to travel.	Yes, you/we/they are . No, you/we/they aren't .
Is	he/she/it	Yes, he/she/it is . No, he/she/it isn't .

Otázky doplňovacie (Wh- questions)
----

	am	I	
Who	are	you/we/they	going to travel.
	is	he/she/it	

Pracovný zošit k učebnici Focus vám prináša cvičenia, ktoré vám pomôžu nielen pri príprave na maturitnú skúšku, ale aj pri príprave na medzinárodné jazykové skúšky, napr. Cambridge English: Preliminary (PET), Cambridge English: First (FCE), Trinity a PTE (Pearson Test of English). Pracovný zošit obsahuje cvičenia, ktoré vás budú pripravovať na všetky časti skúšky: Počúvanie (Listening), Čítanie (Reading), Test jazykovej spôsobilosti (Use of English), Ústny prejav (Speaking) aj Písomný prejav (Writing). V maturitnom teste a vo vyššie vymenovaných medzinárodných skúškach (čiže aj vo vašej učebnici a pracovnom zošite) sa bude objavovať niekoľko typov úloh. Na nasledujúcich stránkach nájdete užitočné rady a tipy, ako k jednotlivým typom skúškových úloh pristupovať.

Počúvanie (Listening)

AKO POSTUPOVAŤ

- Pred počúvaním si pozorne prečítajte zadanie a všetky otázky/výroky. Následne sa pokúste odhadnúť obsah toho, čo budete počuť (napr. koľko hovoriacich budete počuť, aké slovné obraty budú asi používať apod.).
- Počas prvého počúvania si čítajte otázky/výroky a robte si k nim vlastné poznámky.
- Pred druhým počúvaním si otázky prečítajte znovu a sústreďte sa hlavne na tie, na ktoré ste pri prvom počúvaní neodpovedali. Počas druhého počúvania si všetko doplňte, prípadne opravte a následne skontrolujte.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Nebojte sa pokiaľ niektorým slovám nerozumiete. K tomu, aby ste úlohu úspešne splnili, nemusíte rozumieť úplne každému slovu.
- Pokiaľ nerozumiete niektorej časti nahrávky hneď na prvýkrát, nevzdávajte sa. Ďalšiu šancu budete mať pri druhom počúvaní.
- Nevenujte príliš veľa času otázkam, na ktoré neviete odpovedať. Budete mať možnosť sa k nim vrátiť neskôr. Prejdite radšej k ďalšej otázke.
- Žiadnu otázku nenechávajte bez odpovede. Ak si nie ste istý, pokúste sa odpoveď odhadnúť.

1 ÚLOHY S VÝBEROM ODPOVEDÍ

- Pamätajte si, že otázky sú obvykle kladené v rovnakom poradí, v akom sú v nahrávke radené informácie, ku ktorým sa otázky vzťahujú.
- Pokiaľ odpovede obsahujú obrázky, najskôr si ich spolu s otázkami dôkladne prezrite a uistite sa, že rozumiete, čo obrázky znázorňujú. Získate tak predstavu, na aké informácie sa pri počúvaní zamerať.

- Pri prvom počúvaní si na otázky stručne odpovedzte vlastnými slovami. Potom porovnajte svoju odpoveď s odpoveďami v ponuke a vyberte tú, ktorá sa s vašou najviac zhoduje.
- Pozor na odpovede, ktoré vyzerajú a znejú takmer identicky ako informácie v nahrávke – často sú nesprávne. Každá z ponúkaných odpovedí sa bude k nahrávke pravdepodobne nejakým spôsobom vzťahovať, ale len jedna bude konkrétnej otázke vyhovovať úplne presne.
- Pokiaľ majú odpovede v ponuke písomnú formu, správna odpoveď nebude mať rovnaké znenie ako v nahrávke.
- Ak si nie ste s výberom odpovede istý, vyradujte z ponuky tie, ktoré sú určite nesprávne. V niektorých prípadoch sa takto dopracujete k správnej odpovedi. Pri úlohách vzťahujúcich sa k rozhovoru dávajte pozor, aby sa otázka a odpoveď týkala.

2 DOPLŇOVANIE VIET/POZNÁMOK

- V teste sa môžu objaviť úlohy, v ktorých doplňujete vetu alebo poznámku, obvykle jedným až tromi slovami. Slová, ktoré máte použiť, v nahrávke určite zaznejú. Odpoveď môže byť aj vlastné meno alebo číselný údaj.
- Pokiaľ dopĺňate bežné slová, bude uznaná odpoveď s úplne bezchybným pravopisom. Mená môžu byť hláskované, počúvajte preto pozorne. Nepresný pravopis napr. v zložitých zemepisných názvoch, ktoré neboli hláskované, môžu byť tolerované.
- Pred prvým počúvaním si vety k doplňovaniu pozorne prečítajte, aby ste mali predstavu, o čom nahrávka je. Snažte sa z viet odhadnúť, aké informácie máte zachytiť – či pôjde o miesto, číselný údaj, meno a pod.
- Snažte sa z viet odhadnúť, aké informácie máte zachytiť – či pôjde o osobu, miesto, číselný údaj, dátum, meno a pod.
- Buďte opatrný – niekedy môžete mať správny odhad, že pôjde napr. o číselný údaj. V nahrávke ale môže zaznieť niekoľko číselných údajov za sebou a len jeden z nich bude správny.

3 VOĽBA Z DVOCH MOŽNOSTÍ - PRAVDA/NEPRAVDA

- Pamätajte si, že otázky sú uvedené obvykle v rovnakom poradí, v akom sú v nahrávke uvedené informácie, ku ktorým sa otázky vzťahujú.
- Pri rozhodovaní, či je výrok pravdivý alebo nepravdivý, vychádzajte viac z informácie v nahrávke, ako z vlastných vedomostí a skúseností.
- Nezabúdajte, že výrok v otázke nebude mať totožné znenie ako informácia v nahrávke. Slová a slovné spojenia budú často parafrázované, nahradené inými tak, aby bol zmysel zachovaný.

4 PRIRAĐOVANIE ODPOVEDÍ

- V tejto úlohe budete mať zväčša za úlohu priradiť rôzne informácie či výroky k rôznym hovoriacim postavám. Poradie hovoriacich v odpovediach bude rovnaké ako ich poradie v nahrávke. Poradie vecí alebo činností bude rozlíšené.
- V tejto úlohe budete mať zväčša za úlohu priradiť rôzne veci či činnosti k rôznym hovoriacim. Pamätajte si, že v nahrávke zaznejú všetky veci či činnosti, z ktorých si budete vyberať. Počúvajte preto pozorne, a zvolte správnu možnosť pre konkrétneho hovoriaceho.

Čítanie (Reading)

AKO POSTUPOVAŤ

- Skôr ako začnete riešiť úlohy v časti venovanej čítaniu, prečítajte si pozorne pokyny. Každá časť textu má iné zadanie.
- Všímajte si v texte všetko, čo vám pomôže mu porozumieť – nadpis, obrázky či iné vizuálne doplnky, ktoré vám pomôžu určiť hlavnú tému textu. Prvá veta v odseku vám napovie, aký bude jeho obsah.
- Text si pred odpoveďami na otázky celý prečítajte a urobte si rámcovú predstavu o jeho obsahu. Toto rýchle zoznámenie sa s textom vám neskôr pomôže identifikovať, v ktorej časti máte hľadať odpovede na zadané otázky.
- Podčiarknite si tie časti textu, ktoré sa k otázkam vzťahujú.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Nesnažte sa porozumieť každému slovu. Pre splnenie úlohy to nie je potrebné. Pokúste sa význam neznámych slov odhadnúť (napr. z kontextu, gramatického tvaru, podobnosti s inými slovami alebo iným jazykom).
- Žiadnu otázku nenechávajte bez odpovede. Ak si nie ste istý, pokúste sa odpoveď odhadnúť.
- Nevenujte priveľa času len jednej čiastočnej úlohe alebo otázke. Niektoré otázky budú pre vás jednoduchšie a môžete za ne získať viac bodov.

1 ÚLOHY S VÝBEROM ODPOVEDÍ

- Pri dlhších textoch najskôr vyberte tie časti textu, ktoré sa vzťahujú k zadaným otázkam.
- Sústreďte sa v odseku alebo vo vete na detaily. Nesprávna odpoveď sa často líši od správnej len v detaile – napríklad sloveso je v inom čase.
- Pamätajte si, ponúkané odpovede nie sú doslovnou citáciou textu, ale sú parafrázované.

2 DOPLŇOVANIE ROZHOVOROV

- V niektorých úlohách budete musieť vybrať správnu reakciu na výrok alebo otázku. Najskôr si tento výrok či otázku prečítajte a skúste si na ňu sami odpovedať. Potom si vašu odpoveď porovnajte s odpoveďami v ponuke a zvolte tú, ktorá sa na vašu odpoveď najviac podobá.
- V iných úlohách budete musieť vybrať zo zoznamu možností vetu, ktorá sa bude hodiť do rozhovoru. Najskôr si prečítajte celý rozhovor, aby ste získali predstavu o jeho obsahu. Potom si prečítajte zoznam možností.
- Vždy sa zamerajte na vetu pred a vetu po časti, ktorú máte doplniť. Vaša odpoveď musí s týmito vetami tvoriť zmysluplnú a gramaticky správnu kombináciu.
- Vety v zozname možností často obsahujú slová, ktoré vám pomôžu sa rozhodnúť. Sústreďte sa predovšetkým na osobné zámená, ktoré odkazujú na predchádzajúcu vetu v rozhovore.

3 VOĽBA Z TROCH MOŽNOSTÍ - PRAVDA/NEPRAVDA/NEURČENÉ

- Pamätajte si, že otázky sú zvyčajne kladené v rovnakom poradí, v akom sú v texte radené informácie, ku ktorým sa otázky vzťahujú.
- Pri rozhodovaní o pravdivosti, nepravdivosti výroku či nedostatku informácií pre odpoveď sa riadte výhradne informáciami z textu, nie svojimi znalosťami a skúsenosťami.
- Nezabúdajte, že výrok v otázke nebude mať totožné znenie ako vety v texte. Slová a slovné spojenia budú často parafrázované, nahradené inými tak, aby bol zmysel zachovaný.

4 PRIRAĐOVANIE ODPOVEDÍ

- Tieto úlohy môžu mať viac podôb. Niekedy budete mať za úlohu priradiť nápisy k ich významom. Začnite tým, že si prečítate nápisy. Potom si postupne prečítajte jednotlivé významy.
- Je možné, že nebudete rozumieť všetkým slovám, dôležité však je pochopiť hlavný význam nápisu.
- Nezabúdajte, že hľadaná informácia bude pravdepodobne parafrázovaná (vyjadrená inými slovami).
- V prípade, že je vašou úlohou spojiť opisy osôb s rôznymi textami, najskôr si prečítajte opisy osôb a podčiarknite v nich dôležité informácie. Potom postupujte rovnakým spôsobom aj v textoch.
- Pri odpovedi sa nerozhodujte unáhle, radšej si text dôkladne a pokojne prečítajte a skontrolujte, či je vaša odpoveď skutočne správna.

Jazyková kompetencia (Use of English)

AKO POSTUPOVAŤ

- Skôr ako začnete čítať text, pozorne si prečítajte zadanie úlohy.
- Pokiaľ má text nadpis, prečítajte si ho, aby ste si vytvorili predstavu, o čom sa v článku píše.
- Pokiaľ sa vyžaduje dopĺňovanie do medzier v texte, prečítajte si najskôr celý text aj bez doplnených informácií a snažte sa pochopiť hlavnú myšlienku.
- Ku každej úlohe je uvedený príklad správnej odpovede. Pozorne si ho prečítajte, pomôže vám lepšie pochopiť, ako máte postupovať.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Nesnažte sa porozumieť každému slovu. Pre splnenie úlohy to nie je potrebné. Pokúste sa neznáme slová odhadnúť (napr. z kontextu, gramatického tvaru, podobnosti s inými slovami alebo iným jazykom).
- Žiadnu otázku nenechávajte bez odpovede. Pokiaľ si nie ste istý, skúste odpoveď odhadnúť.
- Nevenujte priveľa času len jednej čiastočnej úlohe alebo otázke. Pamätajte si, že čas je striktno vymedzený a vy počas neho musíte Vyriešiť a zodpovedať všetky úlohy.

1 DOPLŇOVANIE VIET ALEBO TEXTOV

- Prečítajte si najskôr celý text, aby ste získali predstavu, o čom pojednáva. Medzerami sa v tejto chvíli nezaoberajte.
- Pri niektorých úlohách si budete môcť slová vyberať z ponuky. V iných úlohách budete musieť na odpoveď prísť sami.
- Tento typ úloh overuje vedomosti rôznych druhov slov. Úlohou je napríklad utvoriť správne frázove sloveso, doplniť vhodný spojovací výraz, člen, prípadne sa správne rozhodnúť medzi slovami s podobným významom.¹⁰⁵
- Pozorne si prečítajte všetky ponúkané možnosti, než sa rozhodnete, ktorú si z nich vyberiete ako odpoveď.
- Než sa rozhodnete pre správnu odpoveď, prečítajte si aj text pred a za medzerami. Môže vám napovedať, ktorý výraz je vhodný (zamerajte sa napr. na spojovacie výrazy, zámená, predložky, členy atd.).
- Nezabudnite na to, že vami zvolený výraz sa musí do vety hodiť po stránke hovorovej aj významovej.
- Keď úlohu dokončíte, vždy si text znovu prečítajte a presvedčte sa, že dáva zmysel.

Písomný prejav (Writing)

V typickej skúškovej úlohe na tejto úrovni máte za úlohu doplniť poznámky na základe informácií z textu a napísať krátky e-mail, pohľadnicu alebo správu. Môže to byť napríklad odpoveď na e-mail, do ktorej je potrebné zahrnúť určité informácie. Dĺžka textu závisí na type skúšky. Pri plnení tejto úlohy myslite na to, komu je text určený, a používajte zodpovedajúce jazykové prostriedky.

AKO POSTUPOVAŤ

- Prečítajte si pozorne zadanie, aby ste vedeli ako správne postupovať.
- Odpovedzte na všetky otázky.
- V prípade, že doplňujete poznámky, dbajte na správny pravopis doplňovaných slov – je dôležitý.
- Pokiaľ píšete správu alebo e-mail, nezabudnite na vhodné spojovacie výrazy a pokiaľ je potrebné, rozdeľte text do odsekov.
- Pri písaní správ a e-mailov používajte správne oslovenie, úvodné a záverečné frázy.
- Nakoniec si nezabudnite po sebe text prečítať a skontrolovať gramatiku a pravopis.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Nepíšte príliš dlhé správy ani naopak príliš stručné. Držte sa požadovaného počtu slov.
- Snažte sa vyhnúť opakovaniu rovnakej informácie a nepoužívať rovnaké frázy a výrazy viackrát. Uplatňujte bohatú slovnú zásobu a širokú škálu hovorových prostriedkov.

Ústní projev (Speaking)

AKO POSTUPOVAŤ

- Pozorne počúvajte otázky skúšajúceho.
- Pokiaľ si nie ste istí, že ste otázke dobre porozumeli, požiadajte skúšajúceho o jej zopakovanie.
- Ak potrebujete viac času na rozmyslenie, požiadajte skúšajúceho o zopakovanie otázky. Potom ju po ňom zopakujte alebo parafrázujte. Pred zodpovedaním otázky môžete použiť aj výrazy, ktoré vám poskytnú viac času na rozmyslenie – napr. *Let me think...*, *It's difficult to say...*
- V úlohách, kde máte úlohu vyriešiť vo dvojici, myslite na to, že rovnaký priestor na vyjadrenie musíte mať aj váš partner!

- Keď ste vyzvaný, aby ste spoločne s vaším partnerom pri skúške prediskutovali nejakú otázku, pýtajte sa na jeho názor.
- Snažte sa svoj ústny prejav čo najviac rozvinúť, aby ste neskončili pred uplynutím časového limitu. Je lepšie, keď vás skúšajúci preruší, pretože hovoríte dlho, než keď už nemáte čo povedať.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

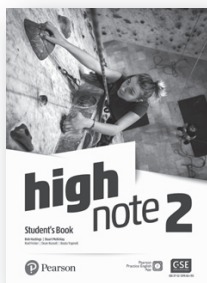
Pri skúške nežiadajte skúšajúceho, aby vám niečo vysvetľoval. Môže vám iba zopakovať otázku.

Pokiaľ si neviete spomenúť na nejaký výraz, nepodľahnite panike. Pokúste sa vašu myšlienku vyjadriť iným spôsobom.

Nesnažte sa dominovať v konverzácii s partnerom a brániť mu v jeho ústnom prejave.

Skúšajúci musí dodržiavať časový limit pre jednotlivé časti skúšky. Pokiaľ vás preruší, je to preto, že už hovoríte dlhšie ako je treba.

ODPORÚČANÉ UČEBNICE

High Note 2
Učebnica pre ambiciózných študentov stredných škôl a gymnázií, koncipovaná ako komplexná príprava na jazykové skúšky.

MyGrammarLab
Unikátny materiál na výučbu gramatiky – spojenie knihy, extra on-line cvičenia a mobilnej aplikácie

Gold
Učebnica pre gymnáziá vhodná pre prípravu na skúšky Cambridge English

Pearson English Readers
Zjednodušené čítanie na oživenie a doplnenie výučby angličtiny

Ventures Books je výhradný zástupca vydavateľstva Pearson ELT na Slovensku a zároveň distribútor ďalších významných svetových vydavateľstiev. V našom portfóliu nájdete kompletnú ponuku materiálov na výučbu angličtiny, učebnice, slovníky, zjednodušené čítanie, digitálne nástroje, testovanie znalostí.

www.venturesbooks.sk

Nakupujte na e-shope shop.venturesbooks.sk

